Rapport om Fortælle Akademiet 2018 – 2020

Redigeret af Ingrid Hvass

VELKOMMEN på Fortælle Akademiet!

Et menneske med en fortælling og en eller mange der lytter – det er en ur situation i menneskehedens historie, gentaget igen og igen overalt på vores klode. Tænk, hvor mange fortællinger der er blevet og bliver fortalt: enkle beretninger om noget der lige skete, store fortællinger om dramatiske oplevelser og hændelser, fortællinger om sindets lyse og mørke sider, om sorg og glæde, kærlighed og had, eller skrøner og morsomme fald på halen fortællinger.

Med Fortælle Akademiet ønsker vi at give mange flere mulighed for at blive gode, kloge og levende fortællere med lyst og evner til at forny og levendegøre vores kulturs gamle fortællinger eller skabe splinternye fortællinger. Og til at skabe nærvær og samvær med sine fortællinger, som livskraft og som en modpol til isolation og ensomhed i vores digitaliserede samfund. Den mundtlige fortælling fortalt i samvær med mennesker må aldrig dø! (Bilag 1: Brochuren)

BAGGRUND

Fortælle Akademiet blev til i et samarbejde mellem Else Mathiassen, Vestjyllands Højskole og Historiefortæller Ingrid Hvass. Udviklingsarbejdet begyndte i sommeren 2015 med et seminar, hvor mange fortællere fra hele Danmark medvirkede. De enkelte moduler er udviklet sammen med underviserne. Fortælle Akademiet har haft base i Det runde hus i "Forundringens have" på Vestjyllands Højskole – i Velling, en landsby i Ringkøbing-Skjern kommune.

Mangfoldighed som udgangspunkt og præmis

Det var vigtigt for os at tage udgangspunkt i både det danske og internationale fortællemiljø og i højskolens og Vestjyllands kulturhistorie. Vores ønske var at gøre Fortælle Akademiet til et kraftcenter og et mødested for alle der er optaget af mundtlig fortælling i Danmark.

1: Karakteristik af det danske fortællemiljø omkring 2015
Fortællere i Danmark er en forskelligartet sammensætning af enkeltindivider og grupperinger: Professionelle fortællere, hvis erhverv er mundtlig fortælling som kunstnerisk praksis samt ofte undervisning, formidling og kulturel iværksætteri; semiprofessionelle, som bruger mundtlig fortælling i deres daglige arbejde (f.eks. undervisere, pædagoger, præster, formidlere og kommunikations eksperter); og hertil kommer en stor gruppe fortællere, som ved siden af deres professionelle erhverv eller som pensionister dyrker mundtlig fortælling som interesse eller som bijob. Hertil kommer andre kunstnere, der bruger mundtlig fortælling i udviklingen af nye former og genrer, f.eks. lydfortællinger (musik, lyd og mundtlig fortælling).

Flere og flere fortællere i Danmark er medlem af et fællesskab: fortællekredse, fortællegrupper, foreninger og interesse-fællesskaber. Indenfor de sidste årtier er der opstået flere og flere grupper og fællesskaber, og i 2011 dannede en gruppe fortællere foreningen" Fortælle i Danmark" (FIDA) www.fortaellereidanmark.dk

Alligevel er det evnen til at arbejde alene det meste af tiden, der bedst definerer og karakteriserer en mundtlig fortæller: En lang periode i ensomhed under udviklingen af en fortælling og det grundige arbejde med alle facetter af fortællingen og derefter - Vupti: Op på en scene med mange tilhørere og én chance for at udføre resultatet af al forudgående arbejde. Og mange gange helt uden nogen form for tilbagemelding eller evaluering. Den må fortælleren i langt de fleste tilfælde også selv stå for.

Hvad der i høj grad også er med til at definere en mundtlig fortæller i Danmark er, at der ikke findes en statsanerkendt uddannelse og heller ingen statslige puljer, der støtter fortælleres kunstneriske arbejde og værker. Til gengæld findes der i Danmark en underskov af korte kurser, kursusforløb og uddannelsesforløb, og det er normalt at en fortæller pendler mellem forskellige kurser og forløb i løbet af en karriere, og nogle tager springet til at uddanne sig i udlandet, f.eks. i England eller Frankrig.

2: De danske folkehøjskolers betydning for udbredelsen af mundtlig fortælling i Danmark
"I højskolernes begyndelse var fortællingen en vigtig om ikke den vigtigste undervisningsform. Fortællingen var den direkte vej til almen dannelse. Det levende ord, mundtlig fortælling, blev grundstammen i undervisningen. Fortællingen ramte den enkelte dengang som nu. De aktuelle store og uoverskuelige problematikker bliver nærværende og begribelige i en fortælling, som når den grønlandske myte " Havets Mor" bliver oplæg om klimakrisen. Eller når fortællingen om guden Tyr fra den nordiske mytologi, der stak sin hånd ind i ulvens gab velvidende konsekvensen, bliver sindbillede på fællesskabet før individet. Fortællingen har op gennem historien haft en central plads for næsten at blive glemt. Det ændrer sig i disse år. Flere vil fortælle. Flere vil lytte. Og flere vil bruge fortællingen i den folkelige oplysning.

Vestjyllands højskole har en stærk tradition indenfor den mundtlige fortælling og vi har oparbejdet en viden og erfaring som vi ønsker at videreudvikle og dele med andre højskoler, andre grupper, institutioner, enkeltpersoner. Med Fortælle Akademiet ønsker Vestjyllands Højskole at være forbindelse og udviklingssted for interesserede undervisere, andre institutioner, grupper og enkeltpersoner der allerede er i gang med fortælling samt de personer der har en drøm om at komme i gang som fortællere og undervisere i fortælling. Et netværkssted for dem, der vil bruge fortællingens muligheder i en moderne verden."

Sådan beskriver Else Mathiassen Vestjyllands Højskoles motiv for at udvikle og skabe rammen for et uddannelsesforløb i mundtlig fortælling. Og hun bakkes op af sin kollega Ole Dedenroth, forstander på Brenderup Højskole, som deltog i Fortælle Akademiets modul 1 og 2:

”Som højskolemenneske med elever fra mange kulturer bruger vi ofte fortællingen som det greb, der bringer os tættere på hinanden og den magiske kunst at kunne lytte. Vi gør hinanden til skjalde, der bringer nyt, fra hvor vi kom til der, hvor vi er. Med ord, dans og musik. På denne enkle måde genopdager vi det, fortællingen skabte med os, inden vi selv kunne tale. At have total opmærksomhed og hengivenhed i det fortryllende univers, en god fortæller kan skabe.

På Fortælle Akademiet kommer man igennem en masse af de genrer, der findes inden for fortællekunsten. En styrke ved kurset er, at der er tid til at skabe sin egen stil og gå i dybden med det helt enkle - og dermed i virkeligheden også det helt svære i kunsten om den gode fortælling. At være til stede i samme univers. Fortæller og lytter.”

Fortælle Akademi på en folkehøjskole

Et kort historisk rids

Vestjyllands højskoles lange tradition for levende mundtlig fortælling udviklede og udfoldede Else Mathiassen, mens hun var forstander igennem 17 år (2001 -2018). I omtrent samme periode havde Vestjyllands højskole en fortælleuddannelse med Brita Haugen som leder og underviser: ”Myte, dans, ritual”, som beskrives i bogen” At danse livet: om Brita Haugen og rituel dans : antologi.”

I 2015 besluttede Brita Haugen, at hun ikke ville fortsætte uddannelsen. I den anledning arrangerede Else Mathiassen og Vestjyllands Højskole en fejring af Brita Haugens 50 års jubilæum som fortæller og ’rituel danser’.

JUBILÆUM – FORTÆLLEMARATON

Torsdag d.16. juli 2015 fejrer vi Brita Haugens 50 års jubilæum som fortæller og rituel danser. Fejringen og festlighederne skal foregå i forbindelse med Brita Haugens sidste fortælle og rituelle dansekursus på Vestjyllands Højskole.

Men, hvordan fejrer man en af landets bedste fortællere? Gennem fortælling selvfølgelig. Og det en hel dag! Et fortællemaraton, en fortællefestival - fra kl. 10 morgen til sen aften. Der vil komme fortællere fra både Danmark og Norden, og dagen vil være åben for alle der interesserer sig for fortælling og godt kan lide at høre en god historie.

Velkommen til en rigtig fortælle- højskoledag på Vestjyllands Højskole.

Forstander, Else Mathiassen

Dagen efter, den 17. juli 2015, afholdt Else Mathiassen og Ingrid Hvass et Fortælleseminar som et første skridt mod at definere behovet for uddannelse i mundtlig fortælling i Danmark – formuleret af fortællere. Vestjyllands Højskole havde fået folkeoplysningsmidler til et udviklingsseminar, og Else Mathiassen inviterede Historiefortæller Ingrid Hvass(Ejsing, Holstebro) til at være med til at udvikle seminaret. Det blev startskuddet til Fortælle Akademiet.

Der var sendt indbydelse bredt ud i det danske fortællemiljø, til højskolens og den tidligere fortælleuddannelses kursister, og vi inviterede 14 fortællere som oplægsholdere. 40 Fortællere og interesserede fra hele landet kom og tænkte med, og her blev behovet defineret, og navnet "Fortælle Akademiet" blev anset for rammende. (Bilag 2: FORTÆLLESEMINAR)

" FORTÆLLESEMINAR. En ny Fortælleuddannelse? Kom og tænk med!
17. juli 2015 Kl. 10 – 16 i Det runde hus i Forundringens Have, Vestjyllands Højskole

Fra programmet (Bilag 2):
"De mange vinkler": Erfaringsudveksling mellem fortællere i grupper
Opsamling – de mange vinkler bliver til skarpe vinkler.

Fortælleres tanker og ideer, Fortælleuddannelse i Danmark, på Vestjyllands Højskole, hvilke tanker, ideer og ønsker dukker op?
Oplæg fra flere fortællere:
Jens Peter Madsen, Ann-Mai-Britt Fjord, Lisbeth Filtenborg, Kamilla Holm, Jacob Skyggebjerg, Esther Rützou (Fortællere i Danmark), Anne Mette Nielsen (Vestjyske Fortællespor).

Herefter summen i små grupper. Plenum: reaktioner, ideer og ønsker.

Korte oplæg om hvad en fortælleuddannelse kunne indeholde, baseret på erfaringer:
Katrine Faber: Uddannelse I Rituel Dans og Fortælling
Anna Grethe Bech: International School of Storytelling, Emerson College, GB.
Ingrid Hvass: Grunduddannelse i fortællekunst for unge, 2011 – 2012.
Helle Arnfred: Den gestiske fortælling
Margrethe Højlund: Erfaringer fra Frankrig.

Afslutning, en fælles fortælling om den kommende fortælleuddannelse på Vestjyllands Højskole"

Materiale

Højskolens næstformand skrev referat af hele forløbet – oplæg, fremlæggelser, dialoger. Og efter seminaret var vi i besiddelse af 25 siders referat samt plancher og skriftlige opsummeringer til vores kommende arbejde med at udvikle en ny fortælleuddannelse i Danmark. Og budskabet var klart: Der er et stort behov for flere uddannelsesmuligheder i mundtlig fortælling i Danmark, og der er behov for at tænke nyt og involvere internationale lærerkræfter.

I efteråret 2015 begyndte Else Mathiassen og Ingrid Hvass et målrettet samarbejde for at udvikle Fortælle Akademiet**. Else Mathiassen**, danser, fortæller og lærer på Vestjyllands højskole igennem næsten 25 år, heraf de 17 som forstander, og **Ingrid Hvass**, cand.mag. og professionel fortæller fra 2003 med base i Vestjylland, med baggrund i folkelig sang, fysisk teater og kulturel iværksætteri og som underviser i mundtlig fortælling fra 1993.

UDVIKLING

Mere end et højskolekursus

Det kom til at tage lang tid, flere skitser af en ny fortælleuddannelse blev kasseret. Og vi indså - at hvis vores ideer skulle kunne blive til virkelighed og vores mål nås, kunne vi ikke gøre det indenfor højskolens rammer og bevillinger. Vi måtte tænke i videre rammer, og vi skulle skaffe økonomiske midler andre steder fra for at skabe mulighed for et grundigt udviklingsarbejde, baseret på research og involvering af de kommende undervisere.

Vestjyllands Højskole søgte og fik udviklingsmidler hos FFD (Folkehøjskolernes Forening i Danmark) til udvikling af Fortælle Akademiet og af et fortællefag på højskolens lange kurser. Og til at udvikle et tæt samarbejde mellem det kommende akademi og højskolens arrangementer både interne, for og sammen med eleverne, og eksterne med publikum fra lokalområdet.

Sammen ansøgte højskolen og Historiefortæller Ingrid Hvass et stort beløb hos Region Midtjylland til research, udvikling og formidling samt gennemførelse af alt det, der ikke var undervisning og som normalt ligger indenfor en højskoles daglige arbejde og økonomi med elevbetaling og statstilskud. Vi fik alt det vi søgte og var godt rustede til fortsættelsen.

Research

Under vores indledende research i efteråret 2017, besøgte vi eventuelle undervisere, som vi ikke havde arbejdet sammen med tidligere, for at tale projektet grundigt igennem og sammen finde en rød tråd i de enkelte moduler. Disse møder og samtaler gav gensidig inspiration og sammen med fortsatte dialoger var de guld værd og inspirerede os i vores videre arbejde med de enkelte moduler og sammenhængen mellem de 8 moduler.

Vi er meget stolte over at vi fandt en række dygtige mennesker, danskere som udlændige, der både var de helt rigtige på de enkelte moduler, men som også var nytænkende i forhold til både mundtlig fortælling og højskolen. Vi er gået nye og lidt utraditionelle veje, både hvad angår undervisere, form og indhold. Det turde vi, fordi vi var to gennemgående undervisere og tovholdere på hver enkelt modul. Det har været med til at binde det hele sammen.

I efteråret 2017 rejste Else Mathiassen til Edinburgh for at deltage i den årlige konference og festival ”Global Gathering of storytellers i Edinburgh” bl.a. et 3 dages seminar om fortælling og bæredygtighed. Inspirationen herfra kom især til at danne grobund for symposiets form, men gav også inspiration til det endelige indhold på flere moduler.

Vision og mission fra projektbeskrivelsen, 2017

Historiefortæller Ingrid Hvass og Vestjyllands Højskole v/ forstander Else Mathiassen er gået sammen om at skabe et Fortælle Akademi, som uddanner og træner mundtlige fortællere i Danmark. Fortælle Akademiet vil skabe tilbud til både nybegyndere og professionelle fortællere i et kreativt læringsmiljø med kompetente undervisere i Fortælle Akademiets faste base på Vestjyllands Højskole i Velling, Ringkøbing.

Værdier, mål og de endelige valg

Fortælle Akademiet skal uddanne og udvikle fortællere med stor viden og bevidsthed om mundtlig fortælling og med teknikker og redskaber til at udvikle en personlig fortællestil. Fortælle Akademiets fortællere skal kunne agere i et dansk kulturlandskab, hvor de kan medvirke til fortsat

udvikling og brug af den mundtlige fortælling i mange kontekster – både som formidlingsform og som kunstnerisk form.

Alle aktiviteter skal tage afsæt i kulturel bredde og være af høj kunstnerisk kvalitet. Derfor har vi afsat tid og ressourcer til en grundig udvikling og forberedelse af form og indhold og til at skabe livsvigtige relationer for en god begyndelse og fortsat udvikling: relationer til både det regionale kulturliv og til det mangfoldige fortællemiljø i hele Danmark, i form af vigtige samarbejdspartnere.

Udviklingsarbejdet skal skabe en næringsrig grobund for et dansk Fortælle Akademi med base i Vestjylland. I begyndelsen af 2018 skal vi være klar med en præsentation af en ny og banebrydende mulighed for at uddanne sig indenfor mundtlig fortælling i Danmark. Et enestående tilbud, som alle med interesse for mundtlig fortælling kan se sig selv være en del af – som kursist, som underviser, som udvikler eller videns-arbejder, eller bare for at følge med og hente inspiration. Vores ambition er, at vi ved at tage udgangspunkt i mangfoldigheden i det danske fortællemiljø og i den kulturhistoriske kontekst i folkehøjskolen og Vestjylland kan gøre Fortælle Akademiet til et kraftcenter og et mødested for alle der er optaget af mundtlighed og fortælling i Danmark.

Udviklingen af et helt nyt tilbud om læring og træning i mundtlig fortælling imødekommer et aktuelt og grundlæggende behov i Danmark. Mere uddannelse og bevidst træning vil give den mundtlige fortælling et kvalitativt løft i form af fortællere med større kompetence og erfaring med arbejdsformer, der sprænger grænserne for hvad en fortæller kan og skal.

Samspillet mellem den folkelige ramme, som højskolen udgør, og undervisere og aktiviteter på et højt kunstnerisk niveau åbner for nye måder at sammensætte uddannelse og træning af fortællere og formidlere på. Det kulturhistoriske landskab - højskolen og Vestjylland, som udgør den fysiske ramme, vil tilføje uddannelsesforløbet nogle væsentlige elementer, og fortælle akademiets aktiviteter og nye fortællere vil til gengæld være med til at vitalisere den kultur.

Fortælle Akademiets tilknytning til Midt og Vestjylland, Region Midtjylland og hele landet i form af tæt samarbejde med kulturelle institutioner og foreninger samt akademiets aktive rolle i kulturlivet er af stor betydning for Fortælle Akademiets status og videreførelse. Formålet er at udvikle disse relationer i løbet af og efter det første toårige forløb. Fortælle Akademiet får fra start sin faste base på Vestjyllands Højskole i Velling. Denne tilknytning evalueres efter det første toårige forløb, men det ligger i konceptet at denne tilknytning fortsættes og udvikles.

Kursusforløbet med 8 moduler á 4 dage: De 8 moduler, som et toårigt forløb består af, kan ses som et sammenhængende forløb med afprøvning i praksis mellem modulerne og et afsluttende projekt. Man kan også følge enkelte moduler.

Sammenhængskraft: Kursister der gennemfører minimum 4 moduler i træk, tilbydes en ekstra dag pr modul til fremlæggelse og vejledning af individuelle projekter.
På hvert modul sætter en professionel fortæller eller foredragsholder spot på et aktuelt tema i forhold til modulets program - et åbent arrangement for hele oplandet, højskolens elever og akademiets kursister.

Symposium – udveksling og inspiration: Første år afsluttes med et symposium med et koncentrat af Fortælle Akademiets undervisning og aktiviteter og med aktuelle og samtidige temaer indenfor mundtlig fortælling. Akademiets undervisere, kursister, inspiratorer og samarbejdspartnere står

for fortællinger, oplæg, workshops, paneldebat m.m. Symposiet er Fortælle Akademiets 'åbne værksted' hvor alle interesserede kan få et indblik i aktiviteter og resultater – et nationalt mødested med den mundtlige fortælling som omdrejningspunkt. Et lignende symposium planlægger vi at afholde i hvert toårs kursusforløb.

Udviklings workshop og reception, maj 2018

Det var forår og vi var klar til at præsentere det ny Fortælle Akademi for pressen og samarbejdspartnere, for fortællere fra hele landet og for lokalsamfundet. Det skete ved en reception i Det runde Hus.

I to dage op til receptionen afholdt vi en workshop, et 'Udviklings seminar' med nogle af de kommende undervisere – for at den enkelte underviser også skulle kende indhold og undervisere fra de andre moduler, som grundlag for at skabe en sammenhæng mellem alle moduler.

"
Kære undervisere på Fortælle Akademiet 2018-2020.

Vi glæder os til at se jer den 16. - 17. maj 2018 til en udviklings workshop på Vestjyllands Højskole med ankomst på højskolen kl. 14.
Fortælle Akademiets 8 moduler er tilrettelagt og den detaljerede planlægning er i fuld gang, det vil sige vi er næsten færdige med beskrivelse og program for modul 1 - 4. Når vi mødes den 16. maj, regner vi med at der er lavet detaljeret program for alle moduler. Kursisterne tilmelder sig allerede, og det er godt.

Nu skal vi sammen skabe indholdet af Fortælle Akademiets 8 moduler over 2 år. Kun få af jer kommer til at møde hinanden på akademiets forskellige moduler, men I er alle en del af Fortælle Akademiets fælles historie. Derfor vil vi invitere jer til et døgn, hvor vi kan lære hinandens arbejde at kende og lade os inspirere af hinanden. Nogle af jer skal undervise på samme modul, og workshoppen vil også give jer mulighed for at koordinere jeres oplæg, øvelser m.m.
Vi vil bede jer hver især om at forberede et lille oplæg, hvor I både fortæller om jer selv og jeres arbejde samt involverer alle i et kort forløb – varighed max. 30 minutter. Vi vil arbejde i Det runde Hus, som bliver Fortælle Akademiets faste lokale på højskolen. Vi kan tilbyde jer kost, logi og rejsegodtgørelse.

Mange hilsner fra Ingrid Hvass og Else Mathiassen "

Det runde Hus, Vestjyllands Højskole

SYNLIGHED & FORMIDLING

Med brochure, hjemmeside, pressemeddelelser, FIDAs hjemmeside og ikke mindst direkte henvendelser til potentielle kursister og interesserede var vi udrustede til den første formidling.

Første pressemeddelelse maj 2018:

”Der var engang – et nyt Fortælle Akademi i Vestjylland.

Danmarks ny fortælleakademi holder åbningsreception torsdag den 17. maj på Vestjyllands Højskole. Med base i det vestjyske skal det være kraftcenter for fortælling i Danmark. Her skal både begyndere og øvede undervises af professionelle fortællere fra Danmark og udlandet.

I Vestjylland bor der to kvinder, to historiefortællere som igennem livet har samlet historier og myter fra hede og hav og fra den store verden. Den ene er professionel fortæller, og den anden er forstander på Vestjyllands højskole. Men alle mennesker har jo historier at fortælle! Netop derfor har de to fortællere fra Vestjylland besluttet at mange flere skal have en unik mulighed for at få indsigt og redskaber til at få de mundtlige fortællinger til at leve, i dag og i 1001 dage fremover. Ingrid Hvass og Else Mathiassen har tegnet skitsen til det nye Fortælle Akademi, der får base på Vestjyllands Højskole i Velling ved Ringkøbing Fjord.

”Vi har et aktuelt behov for fortællere med større kompetence og erfaring, der kan sprænge grænserne for, hvad en fortæller kan og skal. Den mundtlige fortælling skal have et kvalitativt løft”, forklarer Historiefortæller Ingrid Hvass. ”Det er ikke nok at være en god fortæller, det kræver både viden og bevidsthed og ikke mindst mod at være aktiv i både det lokale og nationale kulturlandskab. Og hvis den mundtlige fortælling skal have en plads side om side med de andre kunstarter, skal vi fortællere være i stand til at skabe fortællinger, der giver oplevelser og involverer både børn, unge og voksne. Og vi skal kunne byde på fortællinger, der taler lige ind i vores samtid. Det er den udvikling Fortælle Akademiet gerne vil være med til at påvirke.”

Det er ikke tilfældigt at Fortælle Akademiet skal ligge på netop Vestjyllands Højskole. Skolen har en stærk tradition for mundtlig fortælling, og de har oparbejdet en viden og erfaring, som de sammen med nogle af Danmarks bedste professionelle fortællere vil videreudvikle.

Fortælling har altid været tæt forbundet med højskolerne. ”I højskolernes begyndelse var fortællingen den vigtigste undervisningsform overhovedet. Det levende ord, hjertesproget, blev grundstammen i undervisningen”, siger forstander Else Mathiassen. ”Fortællingen ramte den enkelte dengang som nu. De aktuelle store uoverskuelige problematikker, som for eksempel klimakrisen, bliver nærværende i en fortælling. De bliver begribelige.”

Fortælle Akademiet tilbyder en sammenhængende fortælleuddannelse, hvor man over en periode på to år samles otte gange à fire dage. Man kan også vælge at deltage i et enkelt modul, hvis man ønsker at fordybe sig specifikt i eksempelvis ”Fortællingens musiske og poetiske elementer” eller måske kurset ”Liv og fortællinger. Fra personlig oplevelse til udtryk”.

”I undervisningen kommer eleverne til at arbejde med både traditionelle fortællinger og med at skabe helt nye fortællinger”, siger Ingrid Hvass. ”Målet er at den enkelte fortæller udvikler en personlig fortællestil.”

Med to års mellemrum vil Fortælle Akademiet afholde symposium med fortællinger, oplæg, workshops, paneldebat og meget mere. Symposiet er Fortælle Akademiets ’åbne værksted’, hvor alle interesserede kan få et indblik i aktiviteter og resultater. Fortælle Akademiet skal være et nationalt mødested med den mundtlige fortælling som omdrejningspunkt.

Knap en halv million kroner fra Region Midtjylland og Forbundet for Folkeoplysning i Danmark har medvirket til, at Fortælle Akademiet kan blive til virkelighed. Støtten gør det muligt at trække på de bedste professionelle fortællere fra ind- og udland i undervisningen af akademiets elever.

Fortælle Akademiet indbyder til åbnings reception torsdag den 17. maj kl. 14 i Det runde Fortællehus" i Forundringens have på Vestjyllands højskole. Flere undervisere vil være til stede, og der bliver med garanti fortalt historier. Der vil også være musik og fællessang, og Ingrid Hvass og Else Mathiassen vil fortælle om Fortælle Akademiet. Der vil være forfriskninger fra Vestjyllands højskoles guldpræmierede øko-køkken. Se også www.fortaelleakademiet.dk

"

(Kristoffer Brun Gram, Vestjyllands Højskole, Presseansvarlig kommunikationsmedarbejder)

GENNEMFØRELSE

Fortælle Akademiet er et mødested for alle der ønsker
at medvirke til at levende mundtlig fortælling fortsat udvikler sig
og forholder sig til den tid vi lever i

Form og indhold

Fortælle Akademiet bestod af 8 moduler á 4 døgn over 2 år. Man kunne deltage på alle 8 moduler eller på enkelte moduler. På hvert af de 8 moduler blev der arbejdet grundigt med fortællerens værktøjer: Stemmen og kroppen, indre billeder og sprog, forestillingsevne og improvisation. På hvert modul var der en eller to gæsteundervisere i forhold til modulets tema. Ingrid Hvass og Else Mathiassen var ansvarlige for hvert modul og for sammenhængen mellem modulerne, og begge var gennemgående undervisere. Hvert moduls kursister og undervisere arrangerede et fortællearrangement på højskolen eller et andet lokalt kultursted.

Moduler og sammenhæng

De 8 moduler havde alle samme grundplan (se bilag 3) Inden kursusstart havde vi en grundig dialog med gæsteunderviseren om intentioner og mål med modulets indhold, denne dialog gav ofte helt nye vinkler på emne og tema og var i høj grad med til at optimere undervisningen og hele forløbet. Underviseren havde frit spil med hensyn til at tilrettelægge og prioritere undervisnings-tiden, indhold og metoder.

Else og Ingrid var ansvarlige for "alt det andet" - grundtræning og opsamling undervejs, med aftenerne som et fristed, hvor alle kunne dele fortællinger og sange mm. At synge, danse og lege sammen blev en livsvigtig del af Akademiets dna. Else og Ingrid var også ansvarlige for alt det praktiske og alle aftaler med højskolen og andre involverede aktører.

Moduldage

Fortælle Akademiet var også en sammenhængende uddannelse i mundtlig fortælling. For de kursister, der tilmeldte sig 4 - 8 moduler i sammenhæng, tilbød vi en ekstra dag for samme pris. Den ekstra moduldag begyndte et døgn før undervisningen startede, med tid til individuel vejledning og refleksion, hvor fokus var den enkelte fortællers udvikling. Med alle 8 moduler i sammenhæng har det været muligt at skabe en grundig uddannelse i mundtlig fortælling.

11 kursister gennemførte mellem 4 til 8 moduler, og langt de fleste medvirkede i de ekstra moduldage. "Modulister" kaldte vi dem! På moduldagene samlede vi op på den enkeltes arbejde med fortælling siden sidst, og der var tid til at høre længere fortællinger og give feed back. Der var ganske enkelt tid til at fokusere mere på den enkelte. Og både blandt modulister og øvrige kursister blev der skabt en rigtig god kultur omkring indbyrdes sparring og evaluering.

Modulisterne var med til at skabe og videregive Fortælle Akademiets kultur og værdier til nye kursister. Vi vurderer at dette har skabt synergi og et rigtig godt miljø på hver enkelt modul. Der var også en del kursister, som deltog i 2 – 3 moduler. (Se Modulisters evalueringer, bilag 7)

Højskolen som ramme

Fortælle Akademiet havde optimale forhold på Vestjyllands Højskole. "Det runde Hus" som base for alle akademiets aktiviteter og højskolens perfekte rammer kunne ikke være et bedre udgangspunkt for et nyt Fortælle akademi - værelserne, den gode økologiske mad, vidunderlige omgivelser med få skridt til skøn natur og frisk luft, højskolens kultur, hvor Fortælle Akademiet deltog i morgensang og spiste sammen med højskolens faste elever og ansatte, og et tæt og godt samarbejde med kontor, lærere og køkken.

Åbne fælles arrangementer.

Hvert modul blev indledt med et fællesarrangement på højskolen, hvor den fortæller, som var gennemgående underviser på modulet, præsenterede fortællinger eller en forestilling fra sit repertoire. Et kunstnerisk arrangement, som var åbent for alle vores samarbejdspartnere, højskolens elever, Fortælle Akademiets kursister og egnens befolkning. Det blev specielt benyttet af Vellings Friskoles og efterskolens lærere.

Ved modulernes afslutning optrådte alle kursister med fortællinger, nogle gange for hinanden eller for højskolens elever. To gange tog vi "Ud af huset": til Kulturstedet Lystbækgaard med "Fortællinger og Vintermad" (Modul 3) og til Torsted kirke, hvor alle kursister samt underviser medvirkede i en fælles fortælling, som udgjorde gudstjenestens prædiken (modul 7).

På modul 1 og 5 medvirkede Fortælle Akademiets kursister på fortælle festivalen på Nørre Vosborg. Modulernes gæsteunderviser optrådte i begge tilfælde som festivalens "speciel guest". (se under Modul 1 og 5).

Kursisterne og underviserne

I alt 62 kursister har gennemført et eller flere af Fortælle Akademiets moduler; 11 har gennemført alle 8 moduler og mere end 20 kursister har gennemført 2 – 5 moduler. Fortælle Akademiets kursister kom fra hele Danmark, dog ingen fra Bornholm. Kvinder og mænd i alderen 22 – 77 år.

Kursisternes baggrund har været vidt forskellig; nogle med stor erfaring som fortællere og andre uden nogen erfaring over hovedet. Og lige så forskellig har kursisternes uddannelsesmæssige baggrund og arbejdserfaringer været: Studerende, erhvervsudøvende og pensionister; folkeskole-lærere, friskolelærere, gymnasielærere, psykologer, præster, udøvende fortællere, skuespillere, musikere og sangere, selvstændige kulturaktører, pædagoger, højskolelærere, formidlere, kommunikationsarbejdere og mange flere erhverv har været repræsenteret.

12 forskellige undervisere har undervist eller været inspirator på et modul. Underviserne kom fra Norge, England, Chile og Danmark. Else Mathiassen og Ingrid Hvass var gennemgående kursusledere og undervisere på alle 8 moduler. Underviserne præsenteres under de enkelte moduler.

På Fortælle Akademiets åbne symposium i maj 2019 deltog 66 personer fra hele landet. Alt i alt har 142 personer været involveret i Fortælle Akademiet.

8 moduler – beskrivelser og evalueringsnoter:

I dette afsnit gennemgår vi hvert af de 8 moduler - med præsentationstekst fra brochure og hjemmeside, med uddybende beskrivelser af forløbet og med underviseres og kursisters evalueringer. Evalueringer som er skrevet i slutningen af det toårige forløb. I afsnittet indgår også løbende evalueringer, noteret i forbindelse med afsluttende evalueringsrunde på et modul.

MODUL 1: Mundtlig fortælletradition, lokal og global. Fortælleteknik og genrer.
03.09. – 07.09. 2018 + Fortællefestival på Nørre Vosborg 08. – 09.09.
Gæsteunderviser: Heidi Dahlsveen. Else Mathiassen og Ingrid Hvass er gennemgående undervisere.

Vi indleder med at komme helt tæt på de mundtlige fortællingers inderste væsen; de gamle fortællere og de overleverede fortællinger. Vi arbejder praktisk og konkret med mundtlige genrer og fortælleteknikker: sagn, eventyr, legender og ballader. Vi vil også sætte fokus på en gennemgående disciplin i fortælle arbejdet - at sammensætte et forløb af forskellige fortællinger til en helhed, som giver mening for tilhørerne (og arrangøren). Oplæg og dialog om fortællerens rolle i samtiden.

Mimesis Heidi Dahlsveen om **"Eventyrstil før og nu":** Dette er et praktisk kursus og en grundlæggende indføring i at fortælle folkeeventyr. Kurset tager udgangspunkt i folkemindeforskerens Richard Berges (1881 - 1969) afhandling om eventyrstil. Berge hævder at der er tre stilarter, som et folkeeventyr kan fortælles indenfor. På en måde kan man sige at han skitserede nogle idealer om, hvem fortælleren er. Kurset indeholder elementer som strukturering af fortællingen, visualisering og husketeknikker. Kurset vil også handle om brug af kroppen og forståelse af den kontekst man fortæller indenfor.

Mimesis Heidi Dahlsveen, fortæller og førstelektor på OsloMet - storbyuniversitet, Fakultet for teknologi, kunst og design, institut for æstetiske fag. Heidi Dahlsveen har arbejdet som professionel fortællekunstner nationalt og internationalt siden 1996. Hendes hovedfokus som fortæller er "å samtidsaktualisere traditionelle fortællinger". Hun arbejder også som førstelektor i mundtlig fortællekunst ved Høgskolen i Oslo og Akershus. Hendes forskningsdisciplin er «artistic research» og empirisk forskning. Hendes seneste kunstneriske værk og udviklingsarbejde er: "23.27 – om å miste et barn". www.dahlsveen.no

---

Kommentarer:
Vi kom i gang med fynd og klem! 4 dages undervisning i Det runde Hus på Vestjyllands højskole og derefter 2 dage på Fortælle festivalen på Nørre Vosborg, hvor kursisterne optrådte med et eventyr-kalejdoskop af folkeeventyr fra undervisningen, klippet og sammensat af Heidi Dahlsveen.
Lørdag aften optrådte Heidi i Riddersalen med fortælleforestillingen "Hennes sønn døde, og det gjorde også min". Søndag lavede Anna Grethe Bech, kursist på Modul 1 og medlem af Fortælle festivalens bestyrelse, et interview med Heidi Dahlsveen for festivalens fortællere. Søndag eftermiddag fortalte Else og Ingrid sammen under titlen "Skæbnemøder".

Vi var i gang – med Fortælle Akademiets moduler og et nyt samarbejde med fortælle festivalen på Nørre Vosborg.

EVALUERINGER:

Kursist: *Jeg har kun deltaget i et modul på Fortælle Akademiet, nemlig det første. Det var en meget udbytterig uge, da jeg straks kunne mærke det grundige forarbejde der var lagt, og at der var en sammenhæng i undervisningen og at der blev arbejdet med både krop, stemme og hele fortællingens udtryk. Der var også gjort meget for at de fysiske rammer var velfungerende og indbydende. Skibet blev sat i søen på en god og betryggende måde.*

Det var naturligt og logisk at tage udgangspunkt i eventyr og de folkelige fortælleformer. Scoopet for mig var dog, at Heidi Dahlveen var med som underviser. Hendes teoretiske og praktiske undervisning i fortællekunstens virkemidler var indsigtsgivende for mig. Jeg kom et spadestik dybere i hvad man kan gøre med sine fortællinger, så de lever.
Mit ønske til fremtidige moduler er, at I holder fast i at hente fyrtårne ind fra det nordiske og internationale fortællelandskab. Fortællemiljøet i et lille land som Danmark er overskueligt, og når man har været med i en årrække, har man brug for inspiration udefra.
I fremtidige moduler kunne det være godt at arbejde med "grønne fortællinger" – fortællinger der forholder sig til klimaudfordringen, Ikke på en politisk propagandistisk måde, men poetisk og mytisk, som fortællinger kan.

Kursist: *Mødet med Heidi Dahlsveen var på alle måder overvældende. Det var svært at følge hendes meget hurtige og kontante undervisningsform, måske fordi det var lang tid siden jeg sidst havde modtaget undervisning. Men efterfølgende har jeg haft stor glæde af at bruge hendes metoder. Når jeg arbejder med et nyt eventyr bruger jeg altid de 7 - 5 - 3 handlinger, genstande og følelser.*
Jeg synes det hele fungerede så fint. Måske synes jeg at modul 1, var der jeg lærte mest fordi Heidi var så klar og kontant i sin undervisning og derfor kunne det være en ide, hvis underviserne kræver noget af os kursister, udfordrer os, selv om vi kan have en tilbøjelighed til at snakke løs også om alt muligt andet. Men det er nok en balancegang for det er også godt, at der er plads til kursisterne og deres erfaringer.

Underviser:
Det var generelt en flott gruppe med mye humor og energi. Det ble noen gode diskusjoner og læringen gikk på tvers, altså jeg lærte også. Gruppen har en variasjon når det gjaldt, alder, bakgrunn, erfaring og preferanser, som i denne situasjonen var berikende. Et element, som kan videreutvikles, er tid for eget-arbeid, slik at ikke deltakerne bare får input, men også kan få rom til å bearbeide det de har fått inn.
Hilsen Heidi

Modul 2: Skønlitteratur i mundtlig form. Nye mundtlige fortælleformer. 07.11 – 11.11.2018
Gæsteundervisere: Hans Otto Jørgensen og Kari Brinch
Hans Otto Jørgensen er gæstefortæller onsdag aften ved et åbent arrangement på højskolen.

Mundtlig fortælling og skønlitteratur - to forskellige udtryksformer som fremstiller fiktive verdener med ord. Som nogle vil placere i historisk tid med et før / efter, men som lever i en konstant udveksling - handling, personer, tid og sted, ord, stemme, skrift, sansninger, indre billeder; læst i enrum og stilhed eller hørt i intenst samvær; bogens æstetik, stemmens klang og rytme – evigt forbundne.

Hans Otto Jørgensen præsenterer to grundlæggende øvelser som afsæt til nye fortællinger 1) Metonymiske kæder - om at beskrive og strække beskrivelsen og 2) Epifani - om at indfange det særlige øjeblik, hvor man erkender de store sammenhænge i eksistensen.
Samlende diskussion om, hvad man kan bruge den skrevne litteratur til i den mundtlige fortælling.

Hans Otto Jørgensen: Forfatter, tidl. rektor ved Forfatterskolen i København og medstifter af forlaget Gladiator. Hans Otto Jørgensen voksede op udenfor Vile ved Limfjorden. Hans far var landmand, og i lang tid var det arbejdet med køerne som fyldte mest. Det var efter at have læst Karen Blixens "En herregårdshistorie" som 16-årig, at Jørgensen vidste at han ville være forfatter. Siden har landmandsliv og litteratur byttet plads flere gange. Jørgensen begyndte med at læse Dansk på Københavns Universitet, men endte med at fuldføre uddannelsen som driftsleder og kvægbrugstekniker. Jørgensen debuterede i 1989 med romanen *Tårnet*. Sidenhen har han udgivet en række romaner, bl.a. Ida og Axel trilogien, børnebøger, digte og novellesamlinger. Mange af hans udgivelser tager på en eller anden måde udgangspunkt i Jørgensens egen opvækst, og det jyske landmandsliv i 50'erne. Ved siden af at være forfatter, har han også arbejdet som anmelder og været højskolelærer ved Testrup Højskole og Vestjyllands Højskole.

Kari Brinch: 1) Hvordan kan man transformere skriftlig litteratur til mundtlig fortælling? Eksempler på hvordan processen kan se ud / hvordan du gør dig fri af teksten / hvordan du bruger tolkning af eventyret til at finde din egen vej igennem fortællingen – med udgangspunkt i H.C. Andersens eventyr. Deltagerne skal på forhånd have valgt et eventyr, som de gerne vil arbejde med.
2) Om at skabe helt nye fortællinger; fortællingens struktur og skelet. Improvisation.
3) Hvad sker der på fortællescenerne i Danmark i dag? Moderne fortælleformer, bl.a. "jeg-fortællinger", "egne fortællinger", fortællekonkurrencer og - koncepter, hvor almindelige mennesker fortæller deres historier. Oplæg, øvelser og dialog.

Kari Brinch er professionel fortæller og indehaver af firmaet Storytale. Hun har fortalt historier for tusindvis af børn og voksne og har mange års erfaring inden for storytelling, formidling og performance. Kari er en garvet H.C. Andersen eventyrfortæller men har også personlige fortællinger, kærlighedshistorier og løgnehistorier på repertoiret. Kari er fortæller hos Besttellers i København, en fortællescene for moderne fortælling, og har tidligere været ansat som eventyrfortæller i "Fyrtøjet" i Odense og som skolechef i den naturvidenskabelige oplevelsespark Universe (tidl. Danfoss Universe). Kari er uddannet folkeskolelærer, har læst pædagogisk psykologi i Schweiz og har taget Besttellers Masterdiplom i fortælling www.storytale.dk
Ingrid Hvass og Else Mathiassen er gennemgående undervisere på hele modulet.

Kommentarer:

Modul 2 var og blev en stor mundfuld, og alle kløede på, både med at skrive og fortælle, lege og improvisere og kaste sig ud i øvelser og løgnehistorier.
De to undervisere førte os ind i det 'mellemrum' der eksisterer mellem mundtlig og skriftlig litteratur, hvor fortællingen og sproget i sig selv - og ikke formen bliver det centrale.

Som afslutning lørdag eftermiddag lavede vi en smuk præsentation af fortællinger bygget på løgne og sandheder. Det foregik i Orangeriet i "Forundringens have".

Evalueringer:

Kursist: *Jeg var på kurset som handlede om at fortælle egne historier. Vildt spændende at høre andres, at opleve nye indgangsvinkler og så det at opleve jer undervise os.*
Det som jeg gerne vil arbejde mere med er at fortælle egne eller andres historier og gøre det tilpas dramatisk. Jeg ved at flere holder af den stille fortælling - men jeg holder mest af lidt mere dramatik - men alt med måde, naturligvis. Det, som jeg oplever, er vigtigt i fortællingen er at din Tanke kommer før din Tale. Det vil jeg gerne arbejde med. Jeg glæder mig til at være med igen en anden gang

Underviser, Hans Otto Jørgensen:
Kære Ingrid og Else. Jeg synes, det var helt fantastisk at arbejde med jeres elever. Da jeg tog hjemmefra vidste jeg knapt hvad jeg skulle stille op med "fortællerne", men da jeg kom, var der en som havde været med på mit sommerskrivehold og hende kunne jeg rigtig godt lide og hun kunne lide mig og derfra gik det godt.
Jeg er imponeret af den måde holdet tog imod på. De er mundtlige fortællere, men shit de var skrappe til at forstå hvad ideen var med de forskellige skriveøvelser og de skrev alle så det var en lyst og læste glade op af deres tekster.
Det var hvad jeg har at sige om jeres "skole" og jeg vil meget gerne tilbage og lave noget, hvis I finder det opportunt.

Modul 3: Fortællingens lyd og rytme – de musiske og poetiske elementer i mundtlig fortælling.
23.01. – 27.01. 2019
Gæsteunderviser: Nick Hennessey

Fortællingens musiske og poetiske elementer.
På dette modul er fokus sprogets iboende musikalitet og rytme. Ud fra præmissen at al naturlig tale er melodisk, vil vi undersøge talens lyd – lege med toner, klang og rytme og finde en vej til at underbygge og styrke den mundtlige fremførelse. Vi vil udforske to essentielle dele af mundtlig fortælling: talesprog og sang. Målet er at deltagerne udvikler deres egen syntese af de to. Nick Hennessey vil lede deltagerne igennem en række øvelser som grundlag for at eksperimentere med rim og sange, med rytmisk fortælling og poesi, med omkvæd der bevæger sig mellem tale og sang. Grundlaget er den enkelte fortællers sproglige tone og rytme, som skal findes og udvikles. Igennem øvelser vil vi styrke og udvikle stemmens fysiske side og personlige klang. Der vil også blive tid til at eksperimentere med at blande fortælling og sang, tilføje korte sangfrekvenser til fortællinger og skabe korte sange og omkvæd for at berige vores fortællinger.
Der bliver mulighed for at arbejde med gamle middelalderballaders fortællinger og melodier, introduceret af Else Mathiassen og Ingrid Hvass
Undervisningen foregår på smukt og letforståeligt engelsk med mulighed for oversættelse til dansk. Deltagerne fortæller på eget modersmål.

Undervisere: Nick Hennessey, England. Sanger, sangskriver og fortæller med en fundamental interesse for relationen mellem landskab, samfund og fortællinger og for genskabelse af traditionen, med speciel interesse for Nordeuropæisk kultur og tradition. Nick har de senere år høstet stor anerkendelse i Finland for sit arbejde med det finske epos "Kalevala".
Ingrid Hvass og Else Mathiassen er gennemgående undervisere på hele modulet.

Kommentarer:
På modulets første aften optrådte Nick Hennessey til et åbent arrangement på højskolen, 60 minutters fortællinger på syngende og dansende engelsk. Overbevisende og bestemt en stor oplevelse for højskolens elever, hvor det fælles sprog i dagligdagen er engelsk pga mange udenlandske elever.
For kursisterne på Modul 3 var oplevelsen en tydelig og skarp introduktion til modulets tema 'Mundtlig fortællings musiske og poetiske elementer'.

Evalueringer:

Kursist: *Musik og sang har jeg aldrig arbejdet med, så det var en udfordring at bruge puls/rytme og min sangstemme. Det er godt, at der var plads til, at vi kunne øve os og dejligt at der i gruppen var en åbenhed, der gjorde at jeg godt turde stille mig op og synge. Nick's måde at synge fortællinger på samt at blande sang og fortælling, gav mig lyst til at arbejde mere med sang. Så nu tænker jeg over om det kan give mening til en fortælling at bruge sang. F.eks. har jeg lavet 7 sanglinier, der inddeler eventyret om Ildfuglen, det synes jeg fungerer godt.*

Modulist: *Nick Hennessey, jeg synes, han havde en enormt inspirerende musisk tilgang til fortælling og sprog og jeg ville gerne lære mere på den måde. Jeg kunne godt tænke mig at han kom igen, for jeg synes, hans stof var så stort og krævede meget mere tid og øvelse end det vi havde. Måske kunne man overveje at have den samme gæstelærer to gange i træk, så vi kunne komme mere i dybden med et bestemt emne.*

Modulist: *Det bedste af alle modulerne. Fantastiske oplevelser med hinanden – leg med sang, musik, rytme og sammenblanding af det hele. Forventningerne blev indfriet til fulde.*
Charmerende formidling på et lækkert let forståeligt engelsk. Dygtig underviser med stor lydhørhed og fornemmelse for vores niveau, behov og ønsker. Yonda og Ildfuglen er allerede blevet klassikere i gruppen endnu før kurset er slut. Mange af os glæder os til at genhøre Nick på Nørre Vosborg til efteråret.

Modul 4: Fortællerens rum. Scenisk bevidsthed og kontakt til publikum.
10.04. – 14.04. 2019
Gæsteundervisere: Carolina Pizarro og Luis Alonso.

Modul 4 bliver en inspirationsrejse sammen med to undervisere der ønsker at dele magien ved at skabe og fortælle historier med krop og stemme. Carolina og Luis er både fortællere og skuespillere, og så har de en solid baggrund i Chiles unikke fortælletraditioner.

Mikro Fortællinger (Micro Stories)
Vi vil udforske fortælleteknikker, som opstår i relationen rum – krop – stemme med henblik på at udvikle scenisk bevidsthed. Vi vil afprøve de muligheder som forskellige 'fortællerum' giver – fra det enorme uafgrænsede rum til det lille intime rum ved at arbejde med: 1) rum, krop og rytme 2) rumlig komposition med vores krop og stemmekraft 3) kreativitet ved brug af objekter og kostumer og 4) intervention med publikum i et offentligt rum. Vi skal arbejde med "Fortællerør" og paraplyer.
Hver enkelt deltager skal undervejs reflektere over og udfordre den fortæller, som han/hun ønsker at være, ud fra personlighed og interesser.

Undervisningen foregår på engelsk med mulighed for oversættelse til dansk. Hver deltager arbejder og fortæller på dansk. Og hver deltager skal medbringe en paraply.

UNDERVISERE:
Carolina Pizarro, Chile/Danmark og Luis Alonso, Chile/Danmark. Fra 2010 til 2015 var både Carolina og Luis lærere på Chiles nye Fortælleskole i Santiago "Escuela de cuenta cuentos Fundación Mustakis" hvor de underviste i fortælleteknikker. De producerede den første internationale fortællefestival i Chile "International Storytelling Festival ECC". Begge er nu del af Odin Teatrets faste ensemble i Holstebro.

Carolina Pizarro, født i Chile i 1981, har været tilknyttet Odin Teatret i Holstebro som skuespiller fra september 2015. Carolina er skuespiller, teaterinstruktør og arrangør, og hun har arbejdet som underviser i mundtlig fortælling fra 2010. Carolina har en Bachelor i Kunst med speciale i skuespil fra The University of Chile. Hun fortsatte sin læreproces indenfor forskellige områder af scenekunst og har studeret flere fysiske og vokale teknikker. Caroline har stor erfaring med teaterprojekter som social involvering, især med flygtningebørn, både i Chile og i Holstebro.

Luis Alonso, født i Chile i 1980**,** flyttede til Holstebro i 2016 og har været tilknyttet Odin Teatret siden. Luis studerede Scenekunst på The University of Chile (1999-2003) og gennemførte sin pædagogiske træning på det katolske universitet. Den tid tilføjede yderligere personlig erfaring med scenekunst, som han siden brugte i arbejdet som assistent for flere mestre indenfor forskellige teater discipliner. Luis har arbejdet som skuespiller og som underviser i mundtlig fortælling i Chile, ligesom han har undervist i drama på universiteter og private institutioner.
Ingrid Hvass og Else Mathiassen er gennemgående undervisere på hele modulet.

Kommentarer:

Carolina og Luis lavede et helt moduls undervisning med et program, som de tidligere havde lavet i Chile: "Micro Stories", som i vores jargon blev til "Paraplyer". Det var arbejdet med paraplyerne, der kom til at fylde mest. Arbejdet med 'fortælle-rørene' blev en træning i at være skarp med stemmeføring og kontakt til tilhøreren pga nærheden og tætheden – fortælleren taler direkte ind i tilhørerens øre, dog igennem et smukt dekoreret og ca 2 meter langt rør.
Lørdag aften, efter 3 dages kursus, optrådte vi for højskolens elever, mens de ventede på at komme ind i spisesalen. Det var meget vellykket. Fortælle-rørene skaber en speciel 'mættet' stemning, når mange fortællere fortæller i samme rum igennem rørene pga den intense opmærksomhed mellem fortæller og tilhører.

Efterfølgende genoplivede vi paraplyerne til Fortælle festivalen på Nørre Vosborg i september 2019, hvor vi optrådte udendørs med "Paraply Fortællinger". Det blev meget stemningsfuldt – på en grøn græsscene og med Herregården som baggrund.

En gennemgående kursist har efterfølgende optrådt til en lokal Kulturnat med sine Paraply fortællinger, under paraplyen oplyst af lyskæde.

Evalueringer:

Modulist: *Caroline Pizarro og Luis Alonso, de havde et skønt håndterbart program og håndgribelige værktøjer. Her følte jeg, at vi fik arbejdet rigtigt og grundigt med tingene og følte jeg fik meget jeg kunne tage med videre. Det var virkelig godt planlagt ud fra den tid vi havde.*

Modulist: *Jeg var også glad for de små paraplyfortællinger (modul 4) - spændende for mig med nærheden, da jeg oftest har fortalt for store forsamlinger og nok er tryggest ved det.*

Fortælle Akademiets Åbne Symposium 17. – 18. maj 2019 på Vestjyllands Højskole

"at finde det, man ikke vidste, at man søgte"

Symposium 17. maj 2019 (foto Sara Strandby)

En måned efter modul 4 inviterede vi alle med interesse for mundtlig fortælling til SYMPOSIUM, Fortælle Akademiets 'Åbne værksted'.

I oktober 2018 arrangerede vi en udviklingsdag på Vestjyllands højskole, et symposie-møde, og 5 fortællere, både fra FIDA, Vestjyske Fortællespor og Fortællere I Østjylland deltog.

"Hvad skal vi? Vores opgave er sammen at skabe et symposium med et overordnet emne, oplæg, aktiviteter og fortællinger udført og fremført af kompetente folk og med en aktualitet og nødvendighed, der gør at ingen, der brænder for den mundtlige fortælling, ønsker at gå glip af symposiet; de må være med og de er ligeglade med at det foregår i Vestjylland!
Er I stadigvæk med? Vi håber at I tager udfordringen op. I må meget gerne komme med ideer, fragmenter og skabeloner og helst med jeres vildeste ønsker og drømme for sådan et samlende symposium i DK.
Og I må meget gerne tænke over om I har mulighed for at bruge tid ud over dette møde i forbindelse med den videre udvikling og realisering."

Vi tog udgangspunkt i det, der optog os og det der rørte sig, på det tidspunkt i Danmark. Og vi var enige om at det var nutiden og de udfordringer, vi fortællere oplever i arbejdet med mundtlige fortællinger i vores hverdag, der skulle have ærespladsen på symposiet. Ud fra arbejdsgruppens mange ideer og skitser, sammensatte Else og Ingrid symposiets program og workshop-program, hvor mange forskellige fortællere fra forskellige kontekster i hele landet medvirkede.

Og deltagerne kom – kendte og helt nye ansigter, med meget forskellige erfaringer og tilgange til mundtlig fortælling. Det blev et fantastisk døgn – inspirerende og berigende.

På symposiet medvirkede en palet af spændende fortællere fra hele Danmark og fra Norge: Vigga Bro, Tatiana Chemi, Ruth Dein, Luna Rønning Østergård, Lise Marie Seidelin, Katrine Faber, Jens Peter Madsen, Ingrid Hvass, Helle Arnfred, Hans Laurens, Georgiana Keable, Fie Huusfeldt, Else Mathiassen, Ditte Krøgholt, Bolette Elvstrøm, Birgit Løkke, Anna Grethe Bech (Program og workshops, **bilag 4 – 6**)

Fortælle Akademiets Symposium var støttet af Region Midtjylland.

Pressemeddelelse maj 2019:

Symposium om mundtlig fortælling
"at finde det, man ikke vidste, at man søgte"

Fortælle Akademiets SYMPOSIUM afholdes for første gang 17. – 18. maj på Vestjyllands Højskole. Under overskriften *"at finde det, man ikke vidste, at man søgte"* inviteres alle med en fascination af eller bare en nysgerrighed overfor mundtlig fortælling til at være med.

En ældgammel og vigtig udtryksform.
At fortælle en historie for en eller flere, der lytter, er en ældgammel og vigtig udtryksform i menneskenes historie og udvikling. Symposiet vil lægge mest vægt på, at fortællingen er vigtig lige nu. Den mundtlige fortælling tilføjer dét nærvær, som opleves, når fortæller og tilhørere er i samme rum - et samvær med andre mennesker, som efterhånden er sjælden i vores virtuelle fællesskaber og digitaliserede samfund.
Serendipitet. Når en fortælling begynder, ved vi ikke, hvor vi vil være ved slutningen. Jo, vi sidder skam på samme plet, men vi er flyttet mentalt, til en ny erkendelse, en ny indsigt. Og det sker, imens vi underholdes på allerbedste vis. Symposiets foredrag ved Tatiana Chemi handler om begrebet Serendipitet – at finde det, man ikke vidste, at man søgte. Foredraget fortæller en historie om serendipitet, og om hvordan fortællinger skaber et andet resultat end det, som var forventet – både for fortæller og tilhørere. Tatiana Chemi er lektor ved Institut for Læring og Filosofi på Aalborg Universitet og forsker inden for kunstnerisk læring og kreative processer.

At fortælle en historie for en eller flere, der lytter, er en ældgammel og vigtig udtryksform i menneskenes historie og udvikling. Symposiet vil lægge mest vægt på, at fortællingen er vigtig lige nu. Den mundtlige fortælling tilføjer dét nærvær, som opleves, når fortæller og tilhørere er i samme rum - et samvær med andre mennesker, som efterhånden er sjælden i vores virtuelle fællesskaber og digitaliserede samfund.

Serendipitet. Når en fortælling begynder, ved vi ikke, hvor vi vil være ved slutningen. Jo, vi sidder skam på samme plet, men vi er flyttet mentalt, til en ny erkendelse, en ny indsigt. Og det sker, imens vi underholdes på allerbedste vis. Symposiets foredrag ved Tatiana Chemi handler om begrebet Serendipitet – at finde det, man ikke vidste, at man søgte. Foredraget fortæller en historie om serendipitet, og om hvordan fortællinger skaber et andet resultat end det, som var forventet – både for fortæller og tilhørere. Tatiana Chemi er lektor ved Institut for Læring og Filosofi på Aalborg Universitet og forsker inden for kunstnerisk læring og kreative processer.

Vær med til at reflektere og udforske! Med symposiet ønsker Fortælle Akademiet at skabe de allerbedste rammer for samværet mellem forskellige mennesker omkring fortællingerne. Deltagerne inviteres til at være med til at udforske og reflektere over, hvad mundtlig fortælling er og kan. Spændende fortællere, et lærerigt foredrag, workshops og vidunderlige fortællinger skaber sammen med tilhørerne Symposiet. Der bliver tid til at lytte, til at samtale, til at fortælle, til at synge og danse og selvfølgelig spise og drikke! Det sker, når foråret udfolder sig allersmukkest midt i maj. Fortællinger, workshops, foredrag og samtaler foregår både udendørs og indendørs i de bedst tænkelige fysiske rammer og med udsigt over Ringkøbing Fjord med Vesterhav og klitter i baggrunden eller i Forundringens Have og Det runde Hus

---

Evalueringer fra medvirkende og deltagere:

Kursist og deltager på Symposiet: *Jeg var med på modul 2 i november 2018 og på symposiet i maj 2019. Begge dele har været meget givende for mig.*
Symposiet var veltilrettelagt, vi kom ud i mange kroge og afkroge. Vi var med-inddragede som deltagere hele vejen igennem, og det var bare så fint.
*Det var et spændende oplæg ved **Tatiana Chemi om "serendipity"** = om at finde det man ikke vidste, at man søgte. Det har gjort mig bevidst om hvad det er, der sker, når mine fortællinger er kommet helt ind under huden på mig. Så lever de og tager mig med andre steder hen, end jeg tidligere havde tænkt.*

*Jeg var på **Bolette Elvstrøms workshop**, hvor vi blev introduceret for ordet **"hverdagsturist".** Det kom der mange lærerige øvelser ud af, og vi havde det bare så sjovt.*
***Georgiana Keable** var bare god og inspirerende at lytte til, og det var de andre fortællere i løbet af dagene også.*
***Samtale-caféerne** var gode og vigtige. Godt at mødes med andre fortællere og høre om, hvad der optager dem. Alt i alt et par inspirerende og afvekslende dage og Vestjyllands Højskole var en god ramme.*

Deltager: *Flot optakt! Helheden var god og givende! Højdepunktet for mig var fortællingerne med de tre gamle, hvor Ditte Krøgholt, genopstanden fra blodprop og på vej til sin 90 årsdag, bar prisen med sin vidunderlige og livskloge fortælling om Tante T. Det var 4. gang jeg hørte den, og afgjort den allerstærkeste. Inspirerende ud over alle grænser, men det kan næppe gentages!*
Gode stunder, her i erindringens lys, var også de to samtalerunder, hvor vi bare satte os tilfældigt sammen med en enkelt "ordstyreragtig" person. Den form var god. Bliv ved med det.
Workshoppen, hvor jeg var i Hans Laurens' gruppe, gav desværre ingenting andet end løs snak, men ideen med workshop er jo OK. Jeg beklager løsheden i min evaluering, men sådan blir den!

Deltager: *Som tidligere sagt, så synes jeg jo det er vigtigt at et akademi har en overbygning, hvor der forskes og udvikles i fortællingen og dens aktuelle rolle, forbundet med opsamling, evaluering og dokumentation. Jeg synes symposiet var en god begyndelse i den sammenhæng, særligt hvad angår*

dokumentation, hvor vi fik en række flotte og overbevisende demonstrationer af bevægelsens aktuelle kvaliteter. Det er vigtigt at vi tør vise og ikke mindst værdsætte det ypperligste i vore egne kredse.
Jeg syntes også det var modigt og godt, at vi turde åbne dørene for andre teoretiske tilgange til vores kunst med Tatianas indlæg - selv om debatten blev lidt flagrende. Men hvis vi ikke kan åbne og synliggøre vores viden og erfaringer i dialog med andre forståelsesrammer, så får vi ikke den bredere anerkendelse, som fortællekunsten har brug for.
Jeg synes også ideen med workshops var fin, fordi det gav et bredt indkig i den mangfoldighed af praksisfelter, som fortællekunsten trods sin lidenhed i Danmark trods alt råder over.
Jeg håber der i det fortsatte fortælle akademi bliver plads til flere symposier, og måske også at der bliver plads til afgrænsede udviklingsprojekter og frem for alt dokumentation af den righoldige erfaring og virksomhed, som vi efter omkring 25 år af den nyere fortællebevægelse har i Danmark.
Symposier om afgrænsede erfaringsfelter kan måske også udnytte nye medier som Zoom og dermed knytte an til internationale kapaciteter og erfaringer.
Jeg ønsker jer alt det bedste og håber at vi snart slipper fri af Coronaen og den totale nedlukningen af det levende aktive fortællemiljø.

Deltager: *Det en god idé at lave et symposium eller andet om mundtlig fortælling i Danmark. Blandt andet fordi det er meget inspirerende at være sammen med andre, som er optaget af mundtlig fortælling, og fordi det er med til at sætte fokus på fortællingens mange aspekter.*
De tre ting, jeg husker bedst er:
1. Den flotte indledning, der løftede os op og satte scenen for symposiet.
2. Samtalerne i grupper. Det var berigende at diskutere de forskellige spørgsmål med nye mennesker og interessant at vi nogle gange kom ud i helt andre retninger. Jeg synes det fungerede godt at vi skiftevis fik input (fortælling eller oplæg) og fik mulighed for selv at komme til udtryk og på den måde bearbejde det, vi lige havde hørt, eller hvor oplevelsen nu bragte os hen. Det var godt et grupperne havde spørgsmål, hvorfra samtalen kunne tage udgangspunkt. Også fint, at vi blev opfordret til at sætte os med nogen vi ikke kendte.
3. Visdommens Brønd, som var en guddommelig oplevelse, et fantastisk perspektiv på fortællingen og fortællekunsten i fortid, nutid og fremtid.

Deltager og medlem af arbejdsgruppen:
Her lidt om symposiet. Jeg syntes vores proces i den indledende arbejdsgruppe var spændende og frugtbar, selv om vi startede fra vidt forskellige steder.
Selve symposiet: Den indledende optræden med Birgit Løkke, Katrine Faber og Lise Marie Nedergaard var enestående og opløftende. Det var godt at I havde sat barren højt mht. medvirkende ved åbningen. Vi kom godt i gang.
Det var også fint at opleve bredden i fortællekunsten, unge fortællere og de vise gamle koner. Også afslutningen med det eksperimenterende og uforudsigelige var værd at prøve, selvom den fortælling som kom ud, var noget løs i fugerne. Det må man tage med, når man eksperimenterer.
Jeg fik ikke så meget ud af oplægget om Serendipitet.
Jeg syntes dog at symposiet som helhed afspejlede noget om fortællingens mange facetter og muligheder, men måske ville programmet lidt for meget i for mange retninger. Jeg synes dog bestemt at der skal være symposion igen. Der er brug for at dele erfaringer og samle inspiration på tværs også fremover.

MODUL 5: Liv og fortællinger. Fra personlig oplevelse til udtryk.
16.09. – 20.09. 2019 + Fortællefestival på Nørre Vosborg 14.09 – 15.09.
Gæsteunderviser: Ann-Mai-Britt Fjord.
Ingrid Hvass og Else Mathiassen er gennemgående undervisere på hele modulet.

Når vi fortæller, gengiver vi virkeligheden - giver den form og udtryk.

Vi begiver os ud på en rejse igennem vores liv - for at finde fortællinger og sange, som vi bærer med os. Måske er de gemte og glemte. Sammen genopliver vi fortællinger og sange og kæder dem sammen i en helt ny form - vores livsfortælling.

Sammen med Ann-Mai-Britt Fjord skal vi arbejde med forvandling af personlige oplevelser til fortællinger. Ann-Mai-Britt Fjord har igennem mere end 30 år kombineret klezmermusikken med den personlige fortælling. Fortællinger der ligesom klezmermusikken "ler med det ene øje, mens det andet græder"
Det er tit i grænselandet, at de gode fortællinger opstår, små som store. I situationer som er udfordrende, absurde, måske endda skræmmende, situationer som indeholder muligheder for valg og forvandling.
Vi skal arbejde med at omsætte vores personlige oplevelser til fortællinger, som er interessante og underholdende for andre at lytte til. For når vi fortæller, har vi mulighed for at bearbejde virkeligheden. Vi lægger til og fra, fokuserer på nogle enkeltdele frem for andre og vi sætter de enkelte elementer i den bedste rækkefølge.
Som fortællere er det vigtigt, at vi kan se og også sætte præcise ord på vores indre billeder, for gennem dem vækker vi det indre øje hos den, der lytter. Vi vil skabe kontakt til vores indre landskaber og personer, vække og præcisere de indre billeder og undersøge, hvordan vores sanser hjælper os ind i fortællingen.

I modul 5 vil også indgå et oplæg omkring helende fortælling.
Mange fortællere verden over arbejder helt konkret og bevidst med helende fortælling indenfor mange forskellige områder: børn i krise, på hospitaler, hos døende og mennesker i sorg, i fængsler, blandt flygtninge, i miljøsammenhænge, i fred- og forsoningsprojekter m.m. Her er der nogle åbenlyse problemer og udfordringer, som fortællingernes billedsprog ofte kan hjælpe med til at løse op for. Og fortællingerne er skabt eller valgt for at kunne hjælpe i en helt specifik situation eller problematik. Herunder oplæg om "Eventyrets helbredende kraft" af Ingrid Hvass.

Sammen vil vi overveje: Er vi bevidste om, hvad det er, vi ønsker at bringe ind i verden med vores fortællinger? Er alle fortællinger helende? Og hvem er de i så fald helende for – publikum, mig selv – eller måske begge dele?

Kommentarer: Modul 5 indbefattede igen Fortælle festival på Nørre Vosborg, denne gang i weekenden før selve modulet, som begyndte mandag morgen. Søndag optrådte flere tidligere kursister fra Modul 4 med "Paraply fortællinger" på den udendørs Soiré Scene. Else og Ingrid optrådte samme sted lørdag, og Modul 5's gæsteunderviser Ann-Mai-Brit Fjord optrådte sammen med sin makker i Klezmer Duo som festivalens sidste fortælling, søndag eftermiddag.

Som afsluttende fortælling på modulet komponerede vi sammen en musikalsk rejse imellem mange spændende fortællesteder på højskolens grund. Små scener, som mindre grupper af fortællere havde indrettet og inviterede de andre ind til. Al materiale på modulet var kursisternes egne fortællinger - livsfortællinger.

Evalueringer:

Kursist: *Det virkede som en fin optakt til modulet, at vi på Nørre Vosborg havde hørt Klezmerduo's musikalske livsfortælling. Ann-Mai Britt's øvelser gav mig et godt indtryk af hvordan en livsfortælling kunne bygges op og hvad man kunne vælge at sætte fokus på. Samtidig blev jeg afklaret med, at det foreløbig ikke*

er en fortællegenre, som jeg har lyst til at dyrke. Ingrids foredrag om Eventyrets helbredende kraft gav mig lyst til igen at arbejde med det emne og jeg var så heldig, antikvarisk at finde Pia Skogemann's En karl var min mor og en fisk var min far.

Modulist: *Healende fortællinger - Liv og fortællinger:*
Jeg kunne godt tænke mig, at dykke mere ned i helende fortællinger. Noget som tager udgangspunkt i Ingrids oplæg om helende fortællinger og eventyr, men hvor vi har mulighed for at gå mere i dybden.

Modul 6: Fortællende teater – teatralsk fortælling 13.11. – 17.11. 2019
Gæsteunderviser er Lene Vestergård
Lene Vestergård er gæstefortæller onsdag aften med "Viljen til sejr" ved et åbent arrangement på højskolen. Ingrid Hvass og Else Mathiassen er gennemgående undervisere på hele modulet.

Mellem teater og fortælling. Teatret og fortællekunsten har meget til fælles. På dette modul skal vi arbejde med dramaturgien, eller opbygningen af historien, og fortællerens placering i fortællingen. Hvordan påvirker det historiens kerne, hvis fortællerens synsvinkel ændres? Med gensidig inspiration fra teatrets og fortællingens greb skal vi udforske karakterer, synsvinkler og geografi: Opbygge karakterer via gestik, stemme og syntese. Udforske fortællerens og fortællingens synsvinkler, fortællerens forhold til historien – hvad er dilemmaet og hvorfor fortælle denne?
Og mere teknisk: Dialoger mellem karakterer i fortællingen og overgange mellem fortælling og dialog. Fortællingens geografi - det landskab historien udspiller sig i. Nærbilleder – totalbilleder. Zoome ind/- ud. Projicering - 'nå bageste række', bevare intimitet, henvendelse.
Øvelser og fortællinger, der mikser teater og fortælling uden berøringsangst.

Grundmaterialet er dels kursisternes medbragte fortællinger og dels en udveksling af fortællinger og arbejdsmetoder mellem gæsteunderviser Lene Vestergård og Fortælle Akademiets gennemgående undervisere Else Mathiassen og Ingrid Hvass. Alle kursister skal vælge en passage fra en fortælling, hvor der optræder flere personer / karakterer: Det medbragte materiale skal bruges under hele modulet.

Lene Vestergård, skuespiller der arbejder med både teater og fortælling, deler erfaringer og arbejdsmetoder og inspirerer med øvelser og fortællinger, der mikser teater og fortælling uden berøringsangst.
Lene Vestergård, uddannet som skuespiller i 1978, har fortalt historier sideløbende med skuespillerarbejdet. Har spillet og skabt forestillinger i utallige sammenhænge og instrueret både fortællere og skuespillere. Lene Vestergård arbejder som skuespiller, iscenesætter, fortæller og skrivende.

Kommentarer: Modul 6 bød på en meget anderledes form end alle øvrige moduler, da det formede sig mere som en Masterclass – med Lene Vestergård og hver enkelt kursist. Og da kursisternes materiale var meget forskellige fortællinger - fra romaner, noveller, eventyr og (selv)biografiske fortællinger blev det uhyre interessant og inspirerende at overvære.

Evalueringer:

Modulist: *Lene Vestergård, h*endes masterclass undervisning gav mig meget, både den tid jeg var på, men så sandelig også når de andre var på. Det har jeg været enormt glad for. Det var også enormt inspirerende at se hendes en-mands fortælleforstilling, da det virkelig viste en ny måde, jeg også kan bruge fortælling på.

Modulist: Stortartet eksempel på at fortællende teater kan gøre meget. LV er meget dygtig – også til at undervise. Kunne ønske at vi havde haft mere tid sammen med hende og lavet flere øvelser. Det er også lærerigt at se på andre, men vi lærer jo forskelligt og det er nogle gange rart, når det veksler. LV var god til

at tage en detalje og gøre det klart, hvor vigtigt hver eneste bevægelse var. Hendes egen forestilling var virkelig god.

Underviser: *På modul 6 blev det i langt højere grad 'masterclass' princippet, jeg underviste efter, end vi egentlig sammen havde tænkt os. Det skete bare. Og min egen fornemmelse er, at det fungerede rigtig godt.*
Det at jeg havde vist hele 'Viljen til Sejr' onsdag aften gjorde, at alle havde den reference, når jeg skulle forklare hvad jeg mente. Det synes jeg også var en stor fordel.
Det var fedt for mig, at I begge deltog hele tiden. I kunne nuancere, når jeg så mig blind på et eller andet. Og jeres insisteren på at stå for det meste af opvarmningen var super godt. Jeg har det med at tro jeg sagtens kan klare det hele. Og for mig helt nødvendigt med en 'tidtager', ellers ville jeg komme til at køre alt for langt med den enkelte.
Det er formentlig en dyr løsning at have tre lærere på hele vejen igennem. I mit tilfælde ville en assistent til at holde øje med tiden, være tilstrækkeligt. Kunne være en kursist, der ikke havde råd, som fik reduceret pris.
Min fornemmelse er, at langt de fleste kursister havde udbytte af modulet. Der var dog et par stykker, som ikke var i stand til at omsætte instruktioner. Jeg synes det var det mest utilfredsstillende. Her kom I mig også til hjælp. Tak for det.
Overordnet var det en kæmpe fornøjelse. Jeg deltager gerne som lærer en anden gang.

Modul 7: Myter og religiøse fortællinger. Mellemøstlige mundtlige traditioner 22.01. - 26.01.2020
Gæsteundervisere: Erik A. Nielsen og Lise Marie Seidelin Nedergaard.
Erik A. Nielsen og Lise Marie Seidelin Nedergaard er gæstefortællere onsdag aften ved et åbent arrangement på højskolen. Ingrid Hvass og Else Mathiassen er gennemgående undervisere.

Myter og religiøse fortællinger. Mellemøstlige mundtlige traditioner.
Kan vi gen-inspireres af de gamle religiøse myter? De gamle myter taler ind i menneskenes urgamle ønske om at forstå jorden og himmelhvælvingen – og skæbnen, både ens egen og folkets. Igennem ritualet åbner myterne mulighed for at mennesket kan træde i forbindelse med de magter der styrer verden, i håb om at stemme dem mildere.

"Poetisk Teologi" kalder Erik A. Nielsen sine bibelhistorier. Med BIBELEN SOM BILLEDBOG og fortællende foredrag ønsker han at vække fortælleånden - og hjælpe moderne mennesker med at knække den bibelske kode. I en workshop med VANDET som element kæder vi en række bibeltekster sammen til fortællinger.
"Stol på Gud – men tøjr din kamel først!" Over hele Mellemøsten er der gennem århundrederne blevet fortalt historier: folkeeventyr, religiøse legender, korte visdomsfortællinger og episk-mytiske værker. Vi rejser ad karavanevejene ind i disse gamle fortælletraditioner.
Lise Marie Seidelin Nedergaard fører os ind i de gamle fortælleformer fra Mellemøsten. Indlevelse i kultur og fortællinger, og den underfundige humor, er en forudsætning for at vi kan tilegne os fortællingerne og fortælle dem.

Lise Marie Seidelin Nedergaard: BA i Russisk og Oldnordisk, KU, er fortæller og ansat ved Odense Bys Museer, hvor hun formidler H.C. Andersens eventyrverden til børn og voksne. Er også 3. generation i en familie af professionelle fortællere, kunstnerisk leder af International Storytelling Days i Odense og har udgivet flere samlinger med eventyr fra Mellemøsten og Centralasien.

Erik A. Nielsen: Professor emeritus, dr. fil og dr. teol. Har igennem årtier arbejdet med sammenhængen mellem digtning, billedkunst og teologi. Er forfatter til en lang række bøger. Seneste udgivelser er GÅDETALE (2018) og firebindsværket BILLED-SPROG (2009-2018).

Kommentarer: Myter er et omfattende tema. Når vi så i Modul 7 inviterede to specialister i Mellemøstlige myter, både i de kristne mytiske fortællinger og andre religioners myter, blev det mangfoldigt og for nogle uoverskueligt, fordi disse fortællinger glider mere og mere ud af vores hverdag og vore fester.
Opgaven var at kombinere oplæg med workshops, hvor alle kursister fik myterne helt tæt på ved at fortælle dem. Desværre blev den første workshop til endnu et foredrag, og det kaldte på manges tålmodighed.
Modulet blev afsluttet med en kollektiv optræden til en almindelig søndags gudstjeneste i Torsted Kirke, hvor kursisternes fælles fortælling gjorde det ud for søndagens prædiken, og hvor Lise Marie Seidelin rundede fortællingen af og sluttede med "Amen!" Det var en fælles skabelsesproces og en fælles optræden, som kom til at udtrykke, hvordan mytens form kan rumme de fælles livserfaringer.

Evalueringer:

Modulist: *Jeg havde en rigtig god oplevelse med vores fortælleforestilling i kirken. Det var inspirerende at være med i sådan en proces. Jeg synes, også der gik en del tid med det. Jeg er godt tilfreds med, at vi varierer fra gang til gang med hvor meget tid vi bruger på præstation og præsentation. Nogle gange bruger vi meget tid og andre gange mindre tid.*

Modulist: *Overskriften for dette modul var speciel. Afskrækkende og tiltrækkende. Jeg er ikke speciel religiøs, så jeg var meget spændt på, hvad jeg ville få ud af det. Et højtravende indspark, der krævede at man holdt ørerne stive. Når man ikke er super bibelkyndig, var det svært, men både spændende og inspirerende. Man må jo hver især bruge det, man kan.*

MODUL 8. Levende formidling. Fra faglig viden og erfaring til mundtlig fortælling.
Undervisere: Lena Bjørn, Else Mathiassen og Ingrid Hvass
Mundtlig fortælling i særlige kontekster. Tre fortællere vil præsentere og involvere deltagerne i det område, som de hver især er specialister i:

- Arbejdspladsen v. Lena Bjørn
- Undervisning v. Else Mathiassen
- Et steds fortællinger v. Ingrid Hvass

Som deltager skal du vælge én af nedenstående workshops, som du følger gennem modulet:

Workshop 1 med Lena Bjørn
Arbejdspladsen – brug af fortælling til at skabe dialog og refleksion over fælles opgaver.
Om at få andre til at fortælle deres historie. *"Når vi fortæller for hinanden, så styrker det vores relation".*
Vi sætter fokus på at bruge historiefortælling i en særlig kontekst, nemlig på arbejdspladsen/organisationen/foreningen.

- Hvordan kan fortælling bruges til at skabe dialog og refleksion over fælles opgaver?
- Hvordan kan fortælling bruges i relation til ledelse, organisationskultur og teambuilding?

Alle, som arbejder med fortælling, ved, at når vi fortæller til hinanden, så styrker det vores relation.
Dette gør historiefortælling til et rigtig godt redskab i organisationer af forskellig slags. At bruge historiefortælling – hvor alle er involverede - på møder, temadage m.m. skaber energi og engagement.
Du lærer at sætte andre i gang med at fortælle i en arbejdsplads-sammenhæng, og du får inspiration til selv at bruge fortællinger, hvis du er leder, underviser eller på anden måde har en formidlingsopgave.

Workshop 2 med Else Mathiassen.
Undervisning – brug af fortælling til at videreformidle et stof i levende og billedrige historier.
Øge indlevelsen i et fagligt område for både formidleren og den der formidles til. Det ligger i den Grundtvigske tradition - i livsoplysningen og den folkelige oplysning at bruge fortællingen i undervisning og formidling. Det var en revolutionær tankegang, som fortsat lever i de frie skoler. Fortællingen engagerer og

hjælper os til at forstå. De fleste af os husker og erkender bedre gennem fortællingens billeder end via information. Vi skal i modulet gå fra faglighed og beretning til fortælling. En proces som f.eks. Jostein Gaarder tog fat på da han litterært formidlede filosofisk tankegang i fortællingen "Sofies verden". Vi tager fat på det stof, du gerne vil formidle. Det kan være fra meget praktiske erfaringer, som man vil formidle, hvor end man er engageret til store eksistentielle spørgsmål, som måske skal formidles til en stor gruppe mennesker. Hvad har du på hjertet rent fagligt? Sammen vil vi udvikle små fortællinger ud fra din viden. Vi tager fat i nogle eksempler fra holdet og arbejder med dem. Undersøger forskellen mellem information og fortælling. Hvordan får informationen fortællingens kraft?

Workshop 3 med Ingrid Hvass
Et steds fortællinger – om at fortælle i naturen og i landskabet.
Overalt hvor mennesker bor og færdes, binder vi steder, personer og hændelser sammen til fortællinger. Når vi vandrer, løber eller biker igennem landskabet, krydser vi disse fortællespor uden at ænse dem, men møder vi et menneske, som begynder at pege på punkter og spor i landskabet og samtidig fortælle om noget, der skete lige her, så får landskabet liv og bliver vedkommende.
Det er essensen af en fortællevandring. Vi forbinder os med sted og landskab, dets mennesker og historie. Det skaber jordforbindelse og udsyn. Og vi bruger tid på at sanse og opleve dyr, fugle, træer og planter. Stedet bliver en del af os, og vi sætter vores spor og bliver en del af landskabet og historien.
Vi tager udgangspunkt i det smukke og specielle landskab rundt om Højskolen. Vi vandrer langs fjorden ad gamle og nye stier og veje. Vi møder dem, der kan fortælle om vigtige steder, mennesker og hændelser. Vi arbejder i grupper eller enkeltvis med, hvordan man kan bearbejde og bruge det indsamlede materiale, og skitserer en fortællevandring.
OBS! Deltagere på workshop 3 skal medbringe tøj til al slags vejr og gode vandtætte sko/støvler samt en lille vandrerygsæk el. lign.

Fortælle Akademiets Modul 8 ***skulle være gennemført på Vestjyllands Højskole i april 2020 som det sidste modul, men blev aflyst pga. Corona nedlukningen. Modulet blev flyttet til november 2020, hvor det igen blev aflyst, denne gang pga. nedlukning i forbindelse med smitte fra mink. Modul 8 blev aldrig gennemført.***

Evalueringer generelt:

Nogle kursister har lavet en mere overordnet evaluering, som er svær at rubricere under det ene eller det andet modul, herunder kommer nogle i uddrag.
11 modulisters (gennemgående kursisters) evalueringer kan læses i bilag 7.

Kursist: *Jeg har kun deltaget i to moduler og kan kun have en mening ud fra dem.*
Ang. lærere så var mødet med Nick Hennessey forrygende og uforglemmeligt, så ham vil jeg helt bestemt pege på som en, jeg gerne ville på kursus hos igen. Lise Marie var også et godt møde.
Ang. emner, så synes jeg, at både ballader og østlige fortællinger gav mig noget inspiration. Gode emner som udvider horisonten mht. stofområder. Bestemt anbefalelsesværdige.
Tid: 4 døgn er ok og jeg følte, at det var længe nok!
Ud af huset: Tjah! Både godt og skidt. Det gode er vel at man får lejlighed til at "optræde" i en offentlig sammenhæng, hvis man ikke har prøvet det før. Men det tager temmelig megen tid fra den sidste del af kurset. Forberedelse og især finish fylder lige rigeligt i forhold til kursets samlede tid. Så for min skyld kunne man godt stryge den del til fordel for en mere ubrudt linie mellem øvelser og resultat. Man kunne jo sagtens optræde for hinanden til slut med det man nu har. Der er sikkert flere mulige scenarier her.

Modulist: Moduldage: *Jeg er sindsygt glad for den ekstra modul dag. Jeg synes, det er den helt ideelle måde at skabe en gruppe på som både består af en kerne og nye deltagere. Jeg er glad for at være på højskolen i 5 døgn. Jeg synes 4 var lidt. Det er langt at tage fra København og kan være ret dyrt, så når jeg kommer, vil*

jeg gerne have nogle dage i streg. I de første par moduler, tog det mig lidt tid at vænne mig til alt det nye på højskolen, så derfor ville jeg også føle det meget kort med de 4 døgn. Jeg oplever også, at det tager noget tid før jeg rigtig kommer i gang med arbejdet og kan hengive mig til fordybelse, og derfor synes jeg også at 4 døgn er for lidt og jeg vil gerne have mere. Jeg ville gerne være der en hel uge.
Jeg kunne godt tænke mig at få mere fortælleerfaring igennem akademiet. F.eks. kunne man aftale et par steder (f.eks. skoler, plejehjem, kirker) hvor vi kommer ud i mindre grupper og fortæller og bagefter taler om oplevelsen og måske har optaget/filmet det og taler om det vi ser og hører. Jeg ved godt vi kunne opsøge erfaring selv, men det kunne også være trygt og godt at gøre det i forbindelse med akademiet, især hvis der kom feedback efterfølgende på optagelsen. (Man skal ikke se det hele, den der har fortalt, kunne selv vælge 2 minutter at vise frem og så kunne vi give feedback på hvad vi så. Idéen er ikke helt gennemtænkt.)

Afslutning og diplomer

Der var mange tilmeldte til de 3 workshops på Modul 8, og vi glædede os til endelig at kunne gennemføre Fortælle Akademiets sidste modul. Vi besluttede at lave en lille fejring af de to år med Fortælle Akademiet og inviterede alle involverede igennem de 2 år til en "Afslutningsfrokost". Det hele blev som sagt aflyst, men vi gennemførte til gengæld en ZOOM moduldag med mange af de gennemgående kursister. Og det blev en værdig afslutning – trods afstand. Og diplomerne blev sendt med posten til den enkelte.

De mange spor

Samarbejde på tværs af regioner, kommunegrænser, sektorer og sædvaner.

En lang række samarbejdspartnere i regionen og i hele landet ønskede at indgå aktivt i et samarbejde med Fortælle Akademiet, nogle på baggrund af udtalte og konkrete behov og interesser, og andre ud fra mere generelle ønsker og visioner. Allerede under udvikling af Fortælle Akademiet, aftalte vi at udvikle et samarbejde med nedenstående kulturinstitutioner og foreninger. De fremhævede institutioner og foreninger er dem, hvor det lykkedes at gennemføre et samarbejde, og nederst har vi tilføjet samarbejdsrelationer, der opstod undervejs.

Samarbejdspartnere oprindelig liste fra ansøgning til Region Midtjylland

Ringkøbing-Skjern Kommune, kulturforvaltningen /
udvikling og forankring af Fortælle Akademiet.

**Odin Teatret & Nordisk Teater Laboratorium, Holstebro /
indhold og undervisere, praktik, arrangementer og udvikling.**

Foreningen Fortællere i Danmark (FIDA) /samarbejde omkring indhold, undervisere og formidling til specielt fortællemiljøet i Danmark og Norden.

Foreningen Vestjyske Fortællespor / samarbejde og udveksling - fortællefestivalen på Nørre Vosborg og fortællegruppen Vestjyllands Fortællere.

Foreningen af Danske Folkehøjskoler / udvikling.

**Holstebro Kulturhistoriske Museer: Strandingsmuseet og Hjerl Hede /
uddannelse af frivillige formidlere, projekter, praktik.**

Herning Bibliotekerne / praktik, arrangementer og projekter.

Ringkøbing Skjern Museer, Frivilligheds akademiet og ”Levende historier” /
formidlere – uddannelse og udveksling.

”Jernkysten” – Lemvig og Holstebro museer, projekter, praktik og udveksling.

Landsby Laboratoriet v. Kai Bredholt / fortællinger i landsbyerne, udvikling og udveksling

VIA, Århus v. Klaus Robin / udveksling.

Kamilla Holm, ung fortæller og tidligere elev på ”Grunduddannelse i fortællekunst for Unge ”/ udvikling af specielt modul for helt unge fortællere (ny arbejdsgruppe)

Ringkøbing – Skjern Kommune v. frivillig koordinator / uddannelse af ’sociale frivillige’

Friskoleforeningen / samarbejde og udvikling

Velling Friskole og Fjordvang Efterskole, Velling, Ringkøbing / arrangementer, praktik

Andre samarbejdspartnere
som kom til undervejs i forbindelse med eksterne arrangementer ”UD AF HUSET”:

Lystbækgård og Lystbækforeningen, Ulfborg: Fortælle arrangement: ”Fortællinger og Vintermad” i forbindelse med Modul 3. Alle kursister og undervisere.

Torsted Kirke: Fortælling som prædiken til gudstjeneste, i forbindelse med Modul 7. Alle kursister og undervisere.

Om betydningen af samarbejdet med eksterne samarbejdspartnere

Foreningen Fortællere i Danmark (FIDA) har været en tydelig samarbejdspartner, først og fremmest med formidling af Fortælle Akademiets eksistens og indhold, men også som sparringspartner. Foreningens bestyrelse og mange medlemmer har deltaget aktivt i reception, symposium og moduler. Og Else Mathiassen fra Fortælle Akademiet har ligeledes været oplægsholder på F.E.S.T. seminar om udvikling af fortællingslæringsmiljøer internationalt.

Vi vil arbejde for at Fortælle Akademiet i fremtiden fortsat vil være en vægtig stemme i Fortælle-miljøet i Danmark, Norden og internationalt, eksempelvis i den internationale sammenslutning F.E.S.T.

Foreningen af Danske Folkehøjskoler har bidraget til udvikling og finansiel støtte af Fortælle Akademiet. Lokalt har De frie skolers lærere især gjort brug af de offentlige fællesarrangementer, og personale fra højskoler, efterskoler og friskoler fra hele landet har meldt sig til modulerne.

Vestjyske Fortællespor og Fortællefestival Vestjylland på Nørre Vosborg har vi haft et spændende samarbejde med om festivalerne i både 2018 og 2019, hvor akademiets kursister og gennemgående undervisere har medvirket som fortællere, og hvor også de aktuelle gæsteundervisere medvirkede som festivalens ”Special Guest”. Samarbejdet inkluderede også et

økonomisk samarbejde. Det har været meget berigende for begge parter, og fortællefestivalen vil også i fremtiden gøre brug af Fortælle Akademiets nyuddannede fortællere.

Odin teatret & Nordisk Teater Laboratorium, Holstebro, har været en del af udviklings-arbejdet i forhold til Modul 4, også med undervisere og konkret indhold.

Ingrid Hvass og Else Mathiassen har deltaget i **Landsbylaboratoriets "Landsbymøde"** i Idom (Holstebro).

Kulturhistoriske museer og formidlere.
Flere af Regionens kommunale kulturhistoriske museer havde givet udtryk for at de ville sende flere af deres medarbejdere på Fortælle Akademiets moduler. Men vi må nok konkludere at jo mere institutionerne selv har organiserede uddannelsesforløb og interne kurser, jo mindre er de klar til at indgå i et nyt tilbud, som Fortælle Akademiet står for. F.eks. har flere historiske museer med levende formidling allerede tilbud om kurser til medarbejdere og frivillige. Institutionerne har ganske enkelt ikke budget til at sende flere medarbejdere på 4 dages internat kursus. Og i ét tilfælde arrangerede Else Mathiassen fra Fortælle Akademiet i stedet for et endagskursus for over 40 mennesker på Frilandsmuseet Hjerl Hede - et samarbejde der skal fortsætte.

Det er vores opfattelse at både museer og kommunale institutioner skal tilbydes "pakker" specielt til dem og udviklet sammen med dem. Hvor andre kultur- og uddannelses institutioner i højere grad kan se værdien af den grundforskning Fortælle Akademiet er i gang med.

Modul X
Kamilla Holm, ung fortæller og tidligere elev på "Grunduddannelse i fortællekunst for Unge " var med til at danne en arbejdsgruppe, der skulle udvikle et specielt modul for helt unge fortællere under Fortælle Akademiet. Opgaven blev senere givet videre til én af de yngste kursister på Fortælle Akademiet, Laura Hagen Aagaard. Laura deltog i et europæisk seminar for unge fortællere i Europa, under F.E.S.T, i maj 2019 og mødte der en ung italiensk fortæller og underviser, som hun ønskede at invitere til Danmark og Fortælle Akademiet på det første "Modul X". Manglende pladser på Vestjyllands Højskole og Corona pandemi har betydet, at Modul X endnu ikke er blevet gennemført.

RESULTATER

Synlighed i hele regionen og i hele landet

Lokalbefolkningen er kommet til onsdagsarrangementerne, som netop var tiltænkt den brede gruppe, og de har kunnet komme på højskolen for at høre fortællinger og har kunnet deltage i arrangementerne "Ud af huset".

Fortællekredse fra hele regionen (Århus, Ry, Viborg og Vestjyske fortællere) har været repræsenteret på alle moduler og på Symposiet. Ønsket og målet var at netop denne målgruppe i udpræget grad ville benytte muligheden for mere målrettet viden og træning som personlig, kunstnerisk og faglig udvikling.

Flere af Fortælle Akademiets modulister (gennemgående kursister) er blevet valgt som "Månedens fortæller" i FIDA og det har givet dem synlighed og har været med til at stadfæste Fortælle Akademiets betydning og resultater. Kursisterne oplever at blive inviteret til samarbejder og som medvirkende fortællere i mange forskellige sammenhænge. Hvor de også er med til at udvikle og inspirere fortællemiljøer i Danmark.

Akademiets fortællende kursister er generelt meget synlige og aktive over hele landet og i mange forskellige kulturelle miljøer. De er aktive i fortællekredse og foreninger, de optræder som fortællere, er igangsættere og undervisere.

Det har været overraskende at lokale fortællere og fortællekredse ikke har benyttet muligheden for at opleve Fortælle Akademiets åbne arrangementer med f.eks. store internationale navne.

Serendipitet

Der er de resultater, som man forventer, ja nærmest kan spå om, og så er der det, der sker uden at det var tænkt eller planlagt.
Vi var nok ikke for alvor bevidste om, hvor meget det kom til at betyde at mange kursister valgte at gennemføre flere eller alle moduler i sammenhæng. Jo, selvfølgelig ville det være en succes, hvis det skete, også økonomisk. Men hvor stor værdi det ville skabe at så mange kursister sammen indgår i et forløb over så lang tid, havde vi nok ikke forestillet os.

Det, der tilsammen skaber den værdi for den enkelte og for Fortælle Akademiet, er at de 8 moduler kan opleves som et forløb over lang tid med både modulernes forskellighed i temaer og modulernes gentagne rytme, med nye kursister der bringer nye elementer ind i fællesskabet samtidig med trygheden i gensynet med de kendte. Selv om der var nye undervisere og nye kursister på hvert modul, fortsatte vi, hvor vi slap, også selv om der var gået mange måneder imellem. Vi byggede hele tiden videre på den bygning som blev Fortælle Akademiet.

Dertil kommer det fællesskab som voksede frem mellem Modulisterne. Herunder to citater fra to modulisters evalueringer:

"I har skabt et godt program og en fin stemning, og det har været en dejlig oplevelse at se, hvordan den faste kerne er vokset mere og mere sammen. Vi vil forsøge at holde kontakt."

"Det har betydet meget for mig at være en af modulisterne. Vi har et helt særligt fællesskab hvor jeg føler mig tryg og godt tilpas. Her er plads til både gråd og grin. Vi er som en lille familie når vi er sammen."

Flere af de gennemgående kursister nøjedes nemlig ikke med at mødes på Fortælle Akademiets moduler, men de arrangerede selv møder imellem kursusgangene, hvor de arbejdede videre og udvekslede erfaringer. Og det har skabt et netværk, som kan få stor betydning for den enkelte i hans / hendes praksis som fortæller i Danmark – personligt, fagligt og kunstnerisk. Fordi de har en fælles faglighed at referere til, et fælles udgangspunkt, selv om alle kom fra vidt forskellige baggrunde. Forskellighederne har beriget udviklingen af en fælles ny faglighed, og Fortælle Akademiets moduler som ramme har lagt grunden i kraft af fælles referencepunkter som øvelser, teori, praksis, fælles fortællinger og sange, fælles oplevelser og ikke mindst en dyb kendskab til hinanden. Det eftertragtede fælles ståsted og faglige rum, som er så svær at opbygge i Danmark. Og herfra springer nye initiativer, kunstneriske samarbejder på tværs af gruppen, synlighed og involvering i større fortællenetværk. Og ikke mindst giver det opbakning til den enkeltes aktiviteter

som fortæller. Og fællesskabet fungerer som et trygt rum at vende tilbage til, både med succes og fiasko.

”Akademister”

Det kalder de sig! Og essensen er at de netop ikke oplever at agere alene og individuelt, selv om de rent faktisk møder publikum, elever o.a. alene. Men de oplever at de er en del af en større gruppe med samme lidenskab og baggrund. De ved at de har hinanden og kan dele erfaringer og oplevelser med hinanden, når de mødes, som de gør jævnligt. En ressource gruppe som har taget navnet ”Akademister” der i sin ordlyd indeholder udspringet på Fortælle Akademiet og det fællesskab, som helt specielt voksede frem i gruppen af gennemgående kursister. De er ikke bare ambassadører for Fortælle Akademiet men ambassadører for ”den levende mundtlige fortælling, fortalt i samvær med mennesker, som aldrig må dø!” Et kraftcenter af levende fortællere.

AFRUNDING OG PERSPEKTIVERING

Visionens klare billede var et kulturelt kraftcenter i Vestjylland med mange forskellige aktiviteter, der alle havde mundtlig fortælling som kerne og omdrejningspunkt. Lokalt samarbejde med vestjyske fortællere og fortællekredse, med Vestjyske fortællespor og Fortælle festivalen på Nørre Vosborg og andre kulturinstitutioner og aktører, som allerede brugte eller ønskede at bruge mundtlig fortælling i formidling og som kulturelt udtryk i det daglige arbejde.

Et samarbejde som helt naturligt også ville brede sig til Østjylland og hele landet. Og det gjorde det. Især i kraft af kursisterne, som kom fra hele landet og enten havde eller etablerede kontakt til andre fortællere, fortællegrupper og institutioner, hvor de boede og arbejdede.

Det tætte samarbejde mellem Vestjyllands Højskole og forstander Else Mathiassen og en vestjysk professionel fortæller, Ingrid Hvass, var garant for en konstant drivkraft og udvikling af Fortælle Akademiet med en tryg base i højskolens rammer og kultur. Dette samarbejde var også basis for et rigtig godt samarbejde med foreningen Fortælle i Danmark (FIDA). Og alle parter så frem til at forberede og præsentere det årlige ”Nordisk Fortælleseminar” sammen i sommeren 2020 på Vestjyllands Højskole med deltagere fra hele Norden.

Nogle måneder før Fortælle Akademiets Modul 1 sagde Else Mathiassen sin stilling op som forstander for Vestjyllands Højskole med virkning fra 1. september 2018. Det skulle dog vise sig at skabe uro. Det forandrede Fortælle Akademiets ramme og skabte ændrede samarbejdsrelationer på højskolen; med en periode hvor Else Mathiassen afviklede sin rolle som forstander, en kort tid med en ny forstander og en periode med konstitueret forstander. Disse forhold skabte usikkerhed om fremtiden, og selv om Else Mathiassen fortsatte som underviser og kursusleder på Højskolens Korte Kurser og på Fortælle Akademiet var vores handlemuligheder ændrede.

Samarbejdet blev udfordret af at højskolen havde fuld belægning af faste elever, og der var rift om pladser og værelser. At højskolen var fyldt til randen med elever på både de lange og korte kurser gjorde at der ganske enkelt ikke længere var plads til Fortælle Akademiet på Vestjyllands Højskole, og vi måtte se os om efter nye rammer for fortsættelsen af Fortælle Akademiet.

December 2020, Ingrid Hvass.

FORTSÆTTELSEN

Fortælle Akademiet fortsætter på Højskolen Mors fra februar 2021 med et nyt forløb á 8 moduler. Højskolen Mors inviterede ” Fortælle Akademiet” indenfor, da højskolen gerne vil udvikle fortællingen på højskolen og i det Nordjyske i det hele taget.
Forstander Nikolai Seidelin er barnebarn af den legendariske fortæller Anne Sofie Seidelin. Han er vokset op på Vestjyllands Højskole, hvor han siden har været ansat som lærer nogle år. Han har derfor fortælle verdenen med sig og bliver er en god støtte for Fortælle Akademiet i fremtiden.
Fortælle Akademiet fortsætter v. fortæller Else Mathiassen som kursusleder og medunderviser.
Planen for Fortælle Akademiet 2021-22 kan læses i flyeren (**Bilag 8**) og kursusbeskrivelser og programmer ligger klar på www.Fortaelleakademiet.dk
Som det kan ses af det nye program og læses af rapporten har Fortælle Akademiet 2018-2020. været et bundsolidt grundlag, som gør at ideerne bag Fortælle Akademiet 2021-22 kan videreføres og videreudvikles i nye rammer.
Vi er også af den formening at rammen er så stærk at nye kræfter vil kunne overtage, når den tid kommer.
Det sidste modul, modul 8 er en drøm om at ” Fortælle Akademiet” vil kunne indgå i forskning omkring fortælle kunsten. En fusion mellem symposion, kurser og festival konceptet.
Dette er i skrivende stund under udvikling.
Om Coronaen vil begynder det første modul i Fortælle Akademiet 2021-22. d. 3 februar 2021.

Alt er på plads og vi glæder os!
Else Mathiassen

BILAG

Bilag 1 Fortælle Akademiets brochure

Bilag 2 Folder Fortælleseminar 2015

Bilag 3 Program Modul 3

Bilag 4 Symposium plakat

Bilag 5 Åbent symposium program

Bilag 6 Symposium workshops

Bilag 7 Modulisters evalueringer

Bilag 8 Flyer Fortælle Akademiet 2021 -22 på Højskolen Mors

Vejledning:
Rapportens bilag er vedhæftet i mailen. Gem dem – og derefter kan du åbne dem ved at klikke på bilagsnummeret herover eller i teksten.

www.fortaelleakademiet.dk

Fortælle
AKADEMIET
2018 - 2020
Vestjyllands Højskole
KRAFTVÆRK

Velkommen på Fortælle AKADEMIET

Et menneske med en fortælling og en eller flere der lytter – det er en ur situation i menneskehedens historie, gentaget igen og igen overalt på vores klode. Forhåbentlig oplever alle mennesker en fortælling fortalt af et andet menneske hver dag: i skolen, på arbejdspladsen, på caféen, i sportshallen, ved middagsbordet, på sengekanten eller på museet, i kirken, i kulturhuset, i teatret, på højskolen.

Tænk, hvor mange fortællinger der er blevet og bliver fortalt: enkle beretninger om noget der lige skete, store fortællinger om dramatiske oplevelser og hændelser, fortællinger om sindets lyse og mørke sider, om sorg og glæde, kærlighed og had, eller skrøner og morsomme fald på halen fortællinger.

Med Fortælle Akademiet ønsker vi at give mange flere mulighed for at blive gode, kloge og levende fortællere med lyst og evner til at forny og levendegøre vores kulturs gamle fortællinger eller skabe splinternye fortællinger. Og til at skabe nærvær og samvær med sine fortællinger, som livskraft og som en modpol til isolation og ensomhed i vores digitaliserede samfund. Den mundtlige fortælling fortalt i samvær med mennesker må aldrig dø!

Vi tager udgangspunkt i mangfoldigheden i det danske og internationale fortællemiljø og i både højskolens og Vestjyllands kulturhistorie, fordi vores ønske er at gøre Fortælle Akademiet til et kraftcenter og et mødested for alle der er optaget af mundtlig fortælling i Danmark.

Fortælle Akademiet tilbyder fordybelse og udfordringer for enhver, der ønsker at udvikle fortællinger og fortællestil, hvad enten du allerede er fortæller eller gerne vil lære at fortælle.

Fortælle Akademiet indeholder 8 moduler á 4 døgn over 2 år. Du vælger selv om du ønsker at deltage på alle 8 moduler eller enkelte moduler, der indeholder lige det du har brug for. Hvis du ingen erfaring har med mundtlig fortælling, anbefaler vi, at du begynder med Modul 1.

På gensyn!

Ingrid Hvass
Fortæller, cand.mag. i Dansk og Teater

Else Mathiassen
Forstander, danser og fortæller

Modul 1:

MUNDTLIG FORTÆLLE TRADITION, LOKAL OG GLOBAL. FORTÆLLETEKNIK OG GENRER

Vi indleder med at komme helt tæt på de mundtlige fortællingers inderste væsen; de gamle fortællere og de overleverede fortællinger. Vi arbejder praktisk og konkret med de mundtlige genrer og fortælleteknikker: sagn, eventyr, legender, ballader.
Heidi Dahlsveen: "Eventyrstilen før og nu" om den traditionelle eventyrfortælling og om at samtidsaktualisere de traditionelle fortællinger: en grundlæggende indføring i at fortælle folkeeventyr – om fortællingens struktur, visualisering og husketeknikker, og om forståelse og brug af den kontekst man fortæller i. Dialog om fortællerens rolle i samtiden.

Undervisere:
Heidi Dahlsveen fra Oslo, Norge, fortællekunstner siden 1996, både i Norge og internationalt, førstelektor i mundtlig fortællekunst ved Universitetshøjskolen i Oslo og Akershus.
Ingrid Hvass og Else Mathiassen.

- *Man. 3. sep. kl. 14 – fre. 7. sep. 2018 kl. 14*
- *Modulet indbefatter deltagelse i Fortælle festival på Nørre Vosborg 8. - 9. sep. 2018*

Modul 2:

SKØNLITTERATUR I MUNDTLIG FORM. NYE MUNDTLIGE FORTÆLLEFORMER

Hans Otto Jørgensen præsenterer to grundlæggende øvelser som afsæt til nye fortællinger: Metonymiske kæder - om at beskrive og strække beskrivelsen. Epifani - om at indfange det særlige øjeblik, hvor man erkender de store sammenhænge i eksistensen. Samlende diskussion om, hvad man kan bruge den skrevne litteratur til i den mundtlige fortælling.
Kari Brinch: Oplæg, dialog og øvelser om at transformere litteratur til mundtlig fortælling med udgangspunkt i H.C. Andersens eventyr; om at finde sin egen vej igennem fortællingen. OG om nye mundtlige fortælleformer og fortællescenerne i dag: "Moderne fortælling", jeg-fortællinger, konkurrencer og koncepter. Improvisation og nye fortællinger.

Undervisere:
Hans Otto Jørgensen, forfatter, tidl. rektor ved Forfatterskolen i København og medstifter af forlaget Gladiator. Kari Brinch, "Storytale", fortæller HC Andersens eventyr, personlige fortællinger, løgnehistorier, Story Slam.
Ingrid Hvass og Else Mathiassen.

- *Ons. 7. nov. kl. 14 – søn. 11. nov. 2018 kl. 14*

Modul 3:

FORTÆLLINGENS MUSISKE OG POETISKE ELEMENTER

Sprogets iboende musikalitet og rytme er i fokus. Ud fra præmissen at al naturlig tale er melodisk vil vi undersøge talesproget - lege med toner, klang og rytme og finde en vej til at underbygge og styrke den mundtlige fremførelse. Vi vil udforske to essentielle dele i mundtlig fortælling: talesprog og sang. Målet er at udvikle sin egen syntese af de to.
Nick Hennessey præsenterer en række øvelser som grundlag for at eksperimentere med rim og sange, med rytmisk fortælling og poesi, med omkvæd der bevæger sig mellem tale og sang. Og igennem øvelser styrke og udvikle stemmens fysiske side.
Undervisningen foregår på engelsk med mulighed for tolkning. Deltagerne fortæller på eget modersmål. Mulighed for at arbejde med gamle middelalderballaders fortællinger og melodier.

Undervisere:
Nick Hennessey, England. Sanger, sangskriver og fortæller med en fundamental interesse for relationen mellem landskab, samfund og fortællinger. Ingrid Hvass og Else Mathiassen.

• *Ons. 23. jan. kl. 14 – søn. 27. jan. 2019 kl. 14*

Modul 4:

FORTÆLLERENS RUM. SCENISK BEVIDSTHED OG KONTAKT TIL PUBLIKUM

Vi vil udforske fortælleteknikker, som opstår i relationen rum – krop – stemme med henblik på at udvikle scenisk bevidsthed. Hver enkelt deltager skal finde den fortæller, som han/hun ønsker at skabe ud fra personlighed og interesser. Vi vil afprøve forskellige "fortællerum" – fra det store uafgrænsede rum til det lille intime rum. Ved at fortælle "Mikrofortællinger", skabe rum med krop og stemmekraft, leg med rekvisitter og kostumer og ved at afprøve intervention med publikum i et offentligt rum. Undervisningen foregår på engelsk med mulighed for tolkning.

Undervisere:
Carolina Pizarro, Chile/Danmark og Luis Alonso, Chile/Danmark. Begge var lærere på Chiles nye Fortælleskole i Santiago "Escuela de cuenta cuentos Fundación Mustakis" 2010 - 2015 og producerede den første internationale fortællefestival i Chile "International Storytelling Festival ECC". Begge er nu del af Odin Teatrets faste ensemble i Holstebro.
Ingrid Hvass og Else Mathiassen.

• *Ons. 10. apr. kl. 14 – søn. 14. apr. 2019 kl. 14*

Modul 5:

LIV OG FORTÆLLINGER. FRA PERSONLIG OPLEVELSE TIL UDTRYK

Når vi fortæller, gengiver vi virkeligheden - giver den form og udtryk. Moussa Diallo, fortæller sin livshistorie med eventyr, sange og musik fra sit barndomshjem i Mali, også beretningen om sin flugt til Danmark og den store drøm om at blive musiker. Vi begiver os ud på vores livsrejse, mens vi genopliver fortællinger og sange og kæder dem sammen i en helt ny form - vores livsfortælling. Sammen med Ann-Mai-Britt Fjord skal vi arbejde med forvandling af personlige oplevelser til fortællinger. Verden over arbejder fortællere konkret og bevidst med "Helende fortællinger", andre påstår at alle fortællinger er helende. Hvem er de helende for – tilhørerne eller fortælleren? Er vi bevidste om, hvad vi ønsker at bringe ind i verden med vores fortællinger?

Undervisere:
Moussa Diallo, musiker, sanger og fortæller.
Ann-Mai-Britt Fjord, musiker i Klezmerduo og fortæller. Ingrid Hvass og Else Mathiassen.

- *Man. 16. sep. kl. 9 – fre. 20. sep. 2019 kl. 11*
- *Modulet indbefatter deltagelse i Fortælle festival på Nørre Vosborg 14. - 15. sep. 2019*

Modul 6:

FORTÆLLENDE TEATER - TEATRALSK FORTÆLLING

Teatret og fortællekunsten har meget til fælles. Vi tager fat på fortællingens dramaturgi og fortællerens placering i fortællingen. Hvordan påvirker det historiens kærne, hvis fortællerens synsvinkel ændres? Vi vil arbejde med: Roller og fortæller-jeg. Dialog. Karakteristik af personer. Geografi i fortællingen, retning og rum, nær/fjern.
Mellem teater og fortælling. To garvede skuespillere, der arbejder med både teater og fortælling, vil dele deres erfaringer og arbejdsmetoder og inspirere med øvelser og fortællinger, der mikser teater og fortælling uden berøringsangst.

Undervisere:
Hans Rønne, skuespiller og instruktør, stiftede i 1984 "TEATRET". Fortæller bl.a. "Ifølge Markus", "Fars Dreng" og "Abrahams Børn".
Lene Vestergård, uddannet som skuespiller i 1978, har fortalt historier sideløbende med skuespillerarbejdet. Har spillet og skabt forestillinger i utallige sammenhænge og instrueret både fortællere og skuespillere.
Else Mathiassen og Ingrid Hvass.

- *Ons. 13. nov. kl. 14 – søn. 17. nov. 2019 kl. 14*

Forår 2020

Modul 7:

MYTER & RELIGIØSE FORTÆLLINGER. MELLEMØSTLIGE MUNDTLIGE TRADITIONER

"Poetisk Teologi" kalder Erik A. Nielsen sine bibelhistorier. Med fortællende foredrag ønsker han at vække fortælleånden og hjælpe moderne mennesker med at knække den bibelske kode. I en workshop med VANDET som element – kæder vi en række bibeltekster sammen til fortællinger.

"Stol på Gud – men tøjr din kamel først!" Lise Marie Seidelin Nedergaard fører os ind i de gamle fortælletraditioner fra Mellemøsten: religiøse legender, sufi-fortællinger og episk-mytiske værker. Indlevelse i kultur og fortællinger, og den underfundige humor, er en forudsætning for at vi kan tilegne os fortællingerne og fortælle dem.

Undervisere:

Lise Marie Seidelin Nedergaard, BA i Russisk og Oldnordisk, 3. generation af professionelle fortællere, har udgivet eventyr fra Mellemøsten og Centralasien. Erik A. Nielsen, professor emeritus, dr. fil og dr. teol., forfatter - senest med firebindsværket "Billed-Sprog". Else Mathiassen og Ingrid Hvass.

• *Ons. 22. jan. kl 14 - søn. 26. jan. 2020 kl 14*

Modul 8:

LEVENDE FORMIDLING. FRA FAGLIG VIDEN OG ERFARING TIL MUNDTLIG FORTÆLLING

Mundtlig fortælling i særlige kontekster. Fire fortællere vil præsentere og involvere deltagerne i det område, som de hver især er specialister i:

Lena Bjørn: Arbejdspladsen – brug af fortælling til at skabe dialog og refleksion over fælles opgaver. Om at få andre til at fortælle deres historie. "Når vi fortæller for hinanden, så styrker det vores relation"

Else Mathiassen: Undervisning – fra stof til fortælling, med udgangspunkt i den Grundtvigske tradition og De frie Skoler. "De fleste af os husker bedre gennem fortællingens billeder end via information."

Kari Brinch: Hvordan mundtlig fortælling kan gøre formidling af faglig viden, f.eks. naturvidenskab mere levende? "Storytelling er en ældgammel kunstform, men måske er det fremtidens måde at lære på."

Ingrid Hvass: Et steds fortælling – om at fortælle i naturen og i landskabet. "At lytte til et steds fortælling og samtidig sanse stedet og naturen, det er levendegørelse af natur, kultur og fællesskab".

• *Ons. 22. apr. kl. 14 – søn. 26. apr. 2020 kl. 14*

PÅ HVERT MODUL arbejder vi grundigt med fortællerens værktøjer: Stemmen og kroppen, indre billeder og sprog, inspiration, forestillingsevne og improvisation.

PÅ HVERT MODUL er der gæsteundervisere i forhold til modulets tema. Ingrid Hvass og Else Mathiassen er ansvarlige for hvert modul og sammenhæng mellem modulerne, begge er gennemgående undervisere. Hvert moduls kursister og undervisere arrangerer et fortællearrangement på højskolen eller et andet lokalt kultursted.

SAMMENHÆNG: For kursister tilmeldt 4 - 8 moduler i sammenhæng, tilbyder vi en ekstra dag for samme pris. Den ekstra dag begynder et døgn før modulet starter, med tid til individuel vejledning, hvor fokus vil være den enkelte fortællers udvikling. Opsamling af fortællinger, projekter og praktik. Med alle 8 moduler i sammenhæng er det muligt at skabe en grundig uddannelse i mundtlig fortælling.

Fortælle Akademiet er et mødested for alle, der ønsker at medvirke til at levende mundtlig fortælling fortsat udvikler sig og forholder sig til den tid, vi lever i.

Maj 2019
ÅBENT SYMPOSIUM
Oplæg, workshops, fortællinger, paneldebat og samtaler om aktuelle og samtidige temaer indenfor mundtlig fortælling. Et mødested for udøvere og interesserede, med den nutidige mundtlige fortælling som omdrejningspunkt.

- *Fre. 17. maj – lør. 18. maj 2019*

Maj 2019
MODUL X: FORTÆLLINGER DER FORANDRER / UNGE FORTÆLLINGER
Vi vil arbejde ud fra deltagernes ønske om at skabe forandring omkring sig. Hvordan brænde igennem med fortællingen, som vi brænder for og hvordan skabe fortællinger, der inspirerer og engagerer? Vi vil have fokus på at integrere det personlige og almene perspektiv, finde den indgangsvinkel, den form og det udtryk, der gør netop vores fortælling unik og nødvendig at høre.

Tilrettelægges af Kamilla Holm, fortæller, med et ønske om at integrere fortællingens magi med hverdagens interaktioner.
Else Mathiassen og Ingrid Hvass.

- *Ons. 15. maj kl. 14 – søn. 19. maj 2019 kl. 14 i forbindelse med Symposium, maj 2019*

Praktisk information

Fortælle Akademiet er placeret på Vestjyllands Højskole ved Ringkøbing fjord tæt på hav og hede. Vores base vil være det runde fortælle hus i Forundringens Have. Undervejs vil vi bruge de muligheder naturen omkring os giver.

Fortælle Akademiets moduler ligger parallelt med højskolens øvrige aktiviteter.

Vestjyllands Højskole er et lille, men konstant kraftværk for kunst, kultur, økologi og iværksætteri. Vi tilbyder ugekurser og højskoleophold for alle fra 18 år og opefter i 3, 5 eller 8 måneder.

Det faglige niveau er funderet i kunsten og det traditionelle højskoleliv med foredrag, morgensamlinger og samtaler. Rammerne er den smukke - men til tider vilde - vestjyske natur, og den grønne profil med eget økologiske eksperimentaruim; Forundringens Have og det guldpræmierede køkken.

90-100% økologi

Fortælle Akademiet er støttet af:

midt regionmidtjylland

Højskolerne

Pris pr. person/pr modul

Hjemmeboende/sovesal 2900,-
Dobbeltværelse 3400,-
Dobbeltværelse m. bad 3900,-
Eneværelse 3900,-
Eneværelse m. bad 4400,-

1. rate på 1000,- skal betales ved tilmelding, det resterende beløb 4 uger før kursusstart.

Tilmelder du dig 4-8 moduler i sammenhæng, tilbyder vi en ekstra dag for samme pris (se side 6).

Tilmelding

www.fortaelleakademiet.dk
Tlf.: 9675 3777.

Kontakt

Vestjyllands Højskole
Skraldhedevej 8, Velling
6950 Ringkøbing

Tlf.: 9675 3777
kontor@vestjyllandshojskole.dk

Læs mere

www.fortaelleakademiet.dk
www.vestjyllandshojskole.dk

FORTÆLLESEMINAR

En ny Fortælleuddannelse?

Kom og tænk med!

Fredag den 17. juli 2015

Kl. 10.00 – 16.00

I det runde hus i Forundringens Have

Vestjyllands Højskole
KRAFTVÆRK
Skraldhedevej 8, Velling, 6950 Ringkøbing, 96753777, kontor@vestjyllandshojskole.dk

Program:

10.00:
Ankomst og kaffe.

10.20:
I: Velkomst og indledning
v/ Else Mathiassen, forstander Vestjyllands Højskole og
Ingrid Hvass, Historiefortæller, Fortælle Galleriet.

10.45:
II: ”De mange vinkler”: Erfaringsudveksling mellem fortællere

Grupper á ca. 7 personer:
Hvad fortæller du
I hvilke sammenhænge
Hvordan arbejder du
Hvorfor fortæller du?
Arbejder du sammen med andre fortællere / andre kunstnere?
Andet …

De mange vinkler bliver til skarpe vinkler, opsamling.

12.30: Frokost i spisesalen.

13.30:

III: Fortælleres tanker og ideer, oplæg fra flere fortællere, 3 min:

Fortælleuddannelse i Danmark, på Vestjyllands Højskole, hvilke tanker, ideer og ønsker dukker op: Lidt om indhold og lidt om form.

Jens Peter Madsen
Ann-Mai-Britt Fjord
Lisbeth Filtenborg
Kamilla Holm
Jacob Skyggebjerg
Esther Rützou (Fortællere i Danmark)
Anne Mette Nielsen

Herefter summen i små grupper. Plenum: reaktioner, ideer og ønsker.

14.30: Kaffe og kage

14.45:

IV: Korte oplæg om hvad en fortælleuddannelse kunne indeholde, baseret på erfaringer, 5 min:

Katrine Faber: Uddannelse I Rituel Dans og Fortælling

Anna Grethe Bech: International School of Storytelling, Emerson College, GB.

Ingrid Hvass: Grunduddannelse i fortællekunst for unge, 2011 – 2012.

Helle Arnfred: Den gestiske fortælling

Margrethe Højlund: Erfaringer fra Frankrig.

V: Afslutning.
En fælles fortælling om den kommende fortælleuddannelse på Vestjyllands Højskole?

Kædedanse og sanglege ind imellem.

På gensyn!

Ingrid Hvass, Else Mathiassen, Anja Christensen

Fortælleseminaret er støtte af Folkeoplysnings midler

Ændringer i programmet kan forekomme.

Vestjyllands Højskole
KRAFTVÆRK

Skraldhedevej 8, Velling, 6950 Ringkøbing, 96753777, kontor@vestjyllandshojskole.dk

Modul 3: Fortællingens lyd og rytme – de musiske og poetiske elementer i mundtlig fortælling.
23.01. – 27.01. 2019
Gæsteunderviser: Nick Hennessey

Onsdag 23.01. 2019

14.00 Ankomst og Indkvartering.

14.30 Velkomst. Kaffe, te og brød i spisesalen

15.00 Introduktion til MODUL 3, præsentation og fælles aktivitet.
Fortællerens Grundtræning: krop og stemme.

18.00 Buffet.

19.30 Fortælleaften med hele højskolen,
Nick Hennessey: "Chime and Chatter: sungne fortællinger og fortalte sange"
Herefter aftenkaffe.

Torsdag 24.01.

7.45 Morgenmad

8.45 Morgensamling med højskolens elever.

9.45 Fortællerens Grundtræning: krop og stemme.
Nick: Fortællingens musiske og poetiske elementer.

12.00 Middag.

13.30 Nick: Fortællingens musiske og poetiske elementer.
kaffe, te, brød undervejs

16.00 Individuelt arbejde.

18.00 Buffet

19.30 Dagens fortællinger, udveksling. Ballader og kædedans.
aftenkaffe.

Fredag 25.01.

7.45 Morgenmad

8.45 Morgensamling.

9.45 Fortællerens grundtræning: krop og stemme.
Nick: Fortællingens musiske og poetiske elementer.

12.00 Middag

13.30 Nick: Fortællingens musiske og poetiske elementer.
kaffe, te, brød undervejs

16.00 Individuelt arbejde.

18.00 Buffet

19.30 Dagens fortællinger, udveksling. Ballader og kædedans.
aftenkaffe

Lørdag 26.01.
9.00 Morgenbuffet.

9.45 Fortællerens grundtræning: krop og stemme.
Nick, Else og Ingrid: prøver og forberedelse af vores fælles fortælle program på Lystbækgård lørdag aften.

12.00 Let frokost.

15.00 Forberedelser til vores fælles aftenprogram.

17.00: Afgang til Lystbækgård – vi forbereder rummet hvor vi skal fortælle.

18.00: Vintermad og fortællinger, middag sammen med publikum. Vi fortæller

20.00: Vores program.

21.30: Hjemme igen – vi drikker et glas vin sammen.

Søndag 27.01.
9.00 Morgenbuffet

9.45 Fortællerens grundtræning: krop og stemme.
Ingrid: Inspiration fra danske middelalderballader - sang og fortælling.
Vores egne versioner.

12.00 Suppe

12.30 Afrunding og fremtidstanker.
kaffe, te og boller.

14.30 Afrejse.

EKSTRA MODULDAG (for dem der tager 4 - 8 moduler i sammenhæng)
Tirsdag 22.01. 1919 kl. 16.00 – onsdag 23.01. kl. 12.00

Fortælle
AKADEMIET

Åbent Symposium

17. – 18. maj 2019
på Vestjyllands Højskole

at finde det
man ikke vidste
at man søgte

Fortælle Akademiet inviterer til en uforudsigelig rejse ind i fortællingernes verden, når det første åbne symposium slår dørene op St. Bededag

Symposiet er støttet af: midt regionmidtjylland

Medvirkende:
Vigga Bro, Tatiana Chemi, Ruth Dein, Luna Rønning Østergård, Lise Marie Seidelin, Katrine Faber, Jens Peter Madsen, Ingrid Hvass, Helle Arnfred, Hans Laurens, Georgiana Keable, Fie Huusfeldt, Else Mathiassen, Ditte Krøgholt, Bolette Elvstrøm, Brita Haugen, Birgit Løkke, Anna Grethe Bech samt musikere og værter.

Sted: Vestjyllands Højskole

Tilmelding: www.fortaelleakademiet.dk
- senest **8. maj 2019**

Program, info og tilmelding:

www.fortaelleakademiet.dk

Vestjyllands Højskole, Skraldhedevej 8, Velling, 6950 Ringkøbing

Fortælle
AKADEMIET

Åbent Symposium

17. – 18. maj 2019
på Vestjyllands Højskole

Fortælle Akademiets åbne symposium er et mødested for alle, der på den ene eller den anden måde er fascineret af fortællinger – af at lytte til fortællinger, fortælle fortællinger, bruge fortællinger fagligt eller personligt. At fortælle en historie for en eller flere, der lytter, er en ældgammel og vigtig udtryksform i menneskenes historie og udvikling. På symposiet vil vi lægge mest vægt på at fortællingen er vigtig lige nu.

Når en fortælling begynder, ved vi ikke, hvor vi vil være ved slutningen. Jo, vi sidder skam på samme plet, men vi er flyttet mentalt, til en ny erkendelse, en ny indsigt. Og det sker, imens vi underholdes på allerbedste vis. Den mundtlige fortælling tilføjer dét nærvær, som opleves når fortæller og tilhørere er i samme rum, et samvær med andre mennesker som efterhånden er sjælden i vores virtuelle fællesskaber og digitaliserede samfund.

Med symposiet ønsker vi at skabe de allerbedste rammer for samværet mellem forskellige mennesker omkring fortællingerne. Vi inviterer alle til at være med til at udforske og reflektere over, hvad mundtlig fortælling er og kan. Spændende fortællere, lærerige foredrag og vidunderlige fortællinger skaber sammen med tilhørerne Symposiet. Der bliver tid til at lytte, til at samtale, til at fortælle, til at synge og danse og selvfølgelig spise og drikke! Det sker, når foråret udfolder sig allersmukkest midt i maj, i de bedst tænkelige fysiske rammer: Højskolens spændende miljø, udsigten over Ringkøbing Fjord med Vesterhav og klitter i baggrunden, Forundringens Have og Det runde Hus og ikke at forglemme højskolens økologiske køkken.

Vi glæder os til at byde velkommen!
Else Mathiassen & Ingrid Hvass

[Symposium eller Symposie substantiv, intetkøn, fra latin symposium fra græsk symposion

Symposion [drikkegilde hvor der føres dybsindige diskussioner]
Symposium [møde hvor en gruppe fagfolk diskuterer et bestemt emne]]

Medvirkende fortællere, oplægsholdere og workshopledere:
Vigga Bro, Tatiana Chemi, Ruth Dein, Luna Rønning Østergård, Lise Marie Seidelin, Katrine Faber, Jens Peter Madsen, Ingrid Hvass, Helle Arnfred, Hans Laurens, Georgiana Keable, Fie Huusfeldt, Else Mathiassen, Ditte Krøgholt, Bolette Elvstrøm, Brita Haugen, Birgit Løkke, Anna Grethe Bech samt musikere og værter.

En uforudsigelig rejse ind i fortællingernes verden

Program og tilmelding på www.fortaelleakademiet.dk

PROGRAM

FREDAG 17. maj

Kl. 9.00 – 10.00: Ankomst, indkvartering, kaffe /te og boller

Kl. 10.00: **Åbning**
Birgit Løkke: **Energi**
Katrine Faber: **Stemme**
Lise Marie Seidelin: **Fortælling**

Kl. 10.20: **Velkomst** v/ Else Mathiassen og Ingrid Hvass & præsentation.

Kl. 10.35: **Tatiana Chemi: Serendipitet: kunsten at finde ved et tilfælde, foredrag.**
Enhver fortælling deler med alle kunstneriske og videnskabelige skabelsesprocesser bestemte metoder, med henblik på at skabe en struktur i sanselige erkendelser.
Visse af disse regler vil ofte fremtræde næsten irrationelle eller som "benspænd".
Hvorfor benytter kunstnere sig af benspænd?
På hvilken måde bidrager obstruktioner til de skabende processer?
Foredraget fortæller en historie om serendipitet, og om hvordan fortællinger skaber et andet resultat end det, som var forventet.
Tatiana Chemi, Lektor v. Institut for Læring og Filosofi på Aalborg Universitet, forsker inden for kunstnerisk læring og kreative processer.

Kl. 11.40: **Samtaler** i grupper i højskolens have med værter (limonade og snack).

Kl. 12.30: En ikke helt almindelig **Dialog** med Tatiana Chemi.

Kl. 13.00 – 14.00: **Frokost** i spisesalen. (Præsentation af workshops og tilmelding)

Kl. 14.00: **Tre fortællere, tre fortællinger.** I Det runde Hus, Forundringens Have.
Hans Laurens
Luna Rønning Østergård
Ruth Dein

Kl. 14.45: **Samtaler og kaffe**: "Hvad er du optaget af?"
8 værter inviterer til kaffe ved borde i Forundringens Have.

Kl. 15.30: **Workshops: "Ind i fortællingen"**
1: Stemmen v/ Katrine Faber.
2: Erindringen v/ Jens Peter Madsen.
3: Fortælling udendørs v/ Georgiana Keable.
4: Om at opsøge historier v/ Bolette Elvstrøm.
5: Ind i Gåden v/ Hans Laurens.
6: Fabuleren med saks og papir v/ Lise Marie Nedergård Seidelin.
7: Fortællingens lyd v/ Birgit Løkke.
8: Fortælling og legende læring v/ Efterskolen EPOS.

Kl. 17.00: **Trojaborg – ind i labyrinten,**
fortællingen og kædedans med mange sangere og musikere.
Gudedrik i Forundringens Have.

Kl. 19.00: **Middag**

Kl. 20.00: **Aftenens fortælling: Georgiana Keable, Oslo: "The natural storyteller"**
Naturens fortællinger og fortællingens natur – fuld af dynamiske fortællefrø! Georgianas fokus er fortælling og natur, fortælling og sprog, fortælling og vandring. Hun er også kvinden bag vigtige tiltag i Oslo: Fortellerhuset, Fortellerfestivalen og FortellerRadio.

Kl. 21.00: **Café med åben mikrofon**. Musik og dans.

LØRDAG 18. maj

Kl. 8.00 – 9.00: **Morgenmad**

Kl. 9.00: **Morgentræning og morgensang** v/ Ingrid Hvass og Else Mathiassen

Kl. 10.00: **"Visdommens Brønd"**
v/ Vigga Bro, Ditte Krøgholt, Brita Haugen, Helle Arnfred.
Fire vise kvinder, fire fortællinger til fremtiden. Hvilke fortællinger har fremtiden brug for? Vært: Anna Grethe Bech.
Herefter **samtaler i grupper** med værter i haven.

Kl. 12.00: **Frokost buffet**

Kl. 13.00: **Afslutning med fælles fortælling** i Det runde Hus, Forundringens Have:
Inderst sidder fortællerne, som nu skal improvisere Symposiets sidste fortælling - ud fra et tema som tilhørerne beslutter. Fortællerne begynder fortællingen, tilhørerne bestemmer, hvad helten gør.

Kl. 13.40: **"Summa Summarum"** v/ Birgit Løkke, Else Mathiassen og Ingrid Hvass.

Kl. 14.00: **Farvel og tak kaffe.**

Programforbedringer kan forekomme
- se Symposiets opdaterede program på www.fortaelleakademiet.dk

TAK
til Vestjyllands Højskole og Forundringens Have.

Samt tak for sparring til Dorte Futtrup, Jesper la Cour, Anne Nielsen, Anna Grethe Bech og Esther Rützou.

Fortælle Akademiets åbne symposium er støttet af midt regionmidtjylland

PRAKTISKE OPLYSNINGER

PRIS

Deltagelse, kost og logi*	kr. 1800,-
Deltagelse, kost og logi i sovesal**	kr. 1600,-
Deltagelse og kost***	kr. 1400,-

* Ønsker du logi fredag-lørdag er der muligt at overnatte på højskolen i forskellige type værelser. Alle værelser er dobbeltværelser nogen med, andre uden bad. De først tilmeldte får værelser med bad.
Man kan stå i kø til enkeltværelser. Her kan man få enkeltværelse i det omfang, der er plads. Prisen er den samme, som til dobbeltværelse - og også her gælder det først til mølle.

** Det er også muligt at overnatte på skolen i sovesal. Feltseng og/eller madres samt dyne og pude stilles til rådighed. Sengelinned skal medbringes.

*** Vælger du kun deltagelse og kost (kr. 1400,-), skal du overnatte hjemme eller selv sørge for overnatning. Det er muligt at slå telt op i højskolens have.

TILMELDING

På www.fortaelleakademiet.dk - og senest **den 8. maj 2019**

Betaling skal ske umiddelbart efter, du modtager en bekræftelse fra højskolen.

Vestjyllands Højskole
Skraldhedevej 8
Velling
6950 Ringkøbing

Fortælle AKADEMIET

Læs mere:

www.vestjyllandshojskole.dk
www.fortaelleakademiet.dk

Vestjyllands Højskole
KRAFTVÆRK

Åbent Symposium

17. – 18. maj 2019

på Vestjyllands Højskole

”Ind i Fortællingen” Workshop beskrivelser

1: Stemmen v/ Katrine Faber (Det runde Hus)
Vores stemme forbinder os med os selv og vores stemme forbinder os med verden. Stemmen bærer vores fortælling – stemmen giver lyd, liv, sjæl, følelse, nærvær og energi til vores fortælling – og dermed også til vores lyttere. Hver stemme er unik og kan give noget særligt til hver fortælling. Stemmen bor i vores krop. Vi åbner nænsomt stemmerne og frydes over alle klange!
Katrine Faber: skuespiller, historiefortæller, sanger, iscenesætter, komponist, psykoterapeut. Katrine har i mange år udforsket samspillet mellem historiefortælling, teater, krop, musik og stemme, og hun fornyer den urgamle kunstart på sin helt egen musikalske og dramatiske facon. Hun er leder af Teater Viva, som skaber tværkunstneriske projekter, forestillinger og koncerter i Danmark og internationalt. www.teaterviva.dk www.katrinefaber.dk

2: Erindringen v/ Jens Peter Madsen (Biblioteket)
Erindringen er et aktiv for al mundtlig fortællekunst. Det gælder uanset om du fortæller livshistorier eller historier, som du har lært dig eller selv forfattet, herunder også eventyr, sagn, myter m.m. Jens Peter Madsen demonstrerer sin metode og viser et par øvelser, som kan anvendes til at vitalisere erindringen.
Jens Peter Madsen har fået fortalt historier helt fra barndommen, og han har haft glæde af fortælling i et langt liv som lærer og seminarielærer. Han har optrådt professionelt med fortælling og foredrag i næsten 25 år. Se mere www.jenspetermadsen.dk og www.storybox.dk

3: Fortælling udendørs v/ Georgiana Keable (Udekøkkenet, Forundringens Have)
Hvordan fortæller man ude i vind og vejr? Vi drager ud sammen. Alle får en kort fortælling med for at udforske kunsten at få naturen til at blive en del af fortællingen. Hvordan fletter man botaniske eller stedsspecifikke referencer ind? Måske kommer vi til at opleve at også træer og egern lytter med?
Georgiana Keable (UK, NO) Georgianas fokus er fortælling og natur, fortælling og sprog, fortælling og vandring. Georgiana fortæller meget for børn, oftest udendørs, vandrer og leger. Hun er også kvinden bag vigtige tiltag i Oslo: Fortellerhuset, Fortellerfestivalen og FortellerRadio.
www.georgiana.net

4: Om at opsøge historier v/ Bolette Elvstrøm (Orangeriet, Forundringens Have)
En workshop om at lade sig forstyrre, måske at træde ind i et ukendt møde, måske at lade sig overraske af en sanselig oplevelse. Om nysgerrigt at gå ind i vores skatkammer af hverdagshistorier og undersøge materialet. Om at give plads til associationer, undersøgelse og refleksioner.
Bolette Elvstrøm er Hverdagsturist. Hun er professionel fortæller og formidler, tidligere efterskoleforstander og højskolelærer. www.boletteelvstroem.com.

5: Ind i gåden v/ Hans Laurens (Loftet over keramikværksted)
Det starter altid med spørgsmål: Hvad? Hvorfor? hvem? Du støder på en historie som vækker din nysgerrighed. Måske er det kun et fragment eller de rene handlingers uforståelighed, som gør dig nysgerrig. Det er gåden, du kun kan løse ved din forestillingsevne og fantasi, fordi resten er glemt og forsvundet.
Hans Laurens er fortæller og grundlægger af BestTellers teater i København. Eksperimenterende fortæller som er aktuel med forestillingen Møntvask - en poetisk rock musikalsk fortælling som det har taget 4 år at forløse. Fortæller mest egne historier i feltet spænding/skæbne og krimi. Arbejder sideløbende med børn og er aktuel med en læsebog digtet i dialog med 0. klasser for Brøndby kommune. www.besttellers.dk

6: Fabuleren med saks og papir v/ Lise Marie Nedergård Seidelin (Værkstedet)
En workshop med saks, papir og fortællinger: Hvilke historier gemmer sig i mødet mellem saks og papir? Vi bygger historier op ud fra de figurer, der dukker op, mens vi klipper. Måske ligger den allermest spændende figur i bunken af 'fraklip'?
Lise Marie Nedergård Seidelin er fortæller og ansat ved Odense Bys Museer, hvor hun formidler H.C. Andersens eventyrverden til børn og voksne. Hun er 3. generation i en familie af professionelle fortællere, kunstnerisk leder af International Storytelling Days og har udgivet flere samlinger med eventyr fra Mellemøsten og Centralasien. www.fabulo.dk

7: Fortællingens lyd v/ Birgit Løkke (Musiklokalet)
Musikken kan være en væsentlig medfortæller. Musikken kan også sætte stemninger og skabe lydlandskaber til fortællingen. Jeg vil præsentere forskellige måder at integrere musik i fortællingen og vi skal skabe musik og afprøve måderne på egne fortællinger. Jeg vil udfordre jer i forhold til tempo, pauser, flow, klange.
Du kan sagtens melde dig til workshoppen, selvom du ikke har erfaring med at bruge musik i dine fortællinger. Du behøver heller ikke at kunne spille et instrument.
Birgit Løkke er musiker og komponist. Hun er inspireret af naturvidenskaben og det at omsætte naturvidenskabelige teorier og betragtninger til musikalske udtryk, som i hendes seneste projekter, KLINT og CELL. Gennem sin karriere har Birgit sat musik til film, teaterforestillinger og fortællinger og spillet i mange sammenhænge i ind- og udland, fra solokoncerter til big-bands.
www.musicart.dk

8: Fortælling og legende læring v/ Katrine Lundstrøm fra Efterskolen EPOS (Hemsen)
På denne workshop vil I få et indblik i undervisningsformen på Epos, hvor fortællingen har en særlig plads - både i det fagdidaktiske og pædagogiske arbejde. I får selv mulighed for at deltage som elever i legende og fortællende undervisning og sideløbende gør vi plads til meta-snakken undervejs - også om, hvordan dette kan oversættes til andre former for klasserum.
www.efterskolen-epos.dk
Katrine Lundstrøm: Dramaturg. Eposof. Udkantseuropæer. Nørd. Mor. Ego-LARPer. Matematiklærer. Cirkusbarn. Autodidakt. Beklædningshåndværker. Cyklist. Historisk fortæller. Atopiker. Museumsformidler. Husejer. Der er mange fortællinger at vælge imellem. Mange historier at fortælle.

Evaluering af Fortælle Akademiet, gennemgående kursist / Modulist

Kære Else og Ingrid

Tak for sidst først og fremmest – som altid spændende og inspirerende.
Og det er netop de to ord, jeg vil bruge. Det har åbnet en spændende verden at deltage i jeres kurser, og jeg er altid rejst inspireret hjem. Det har ikke været min intension at blive 'fortæller' med egen hjemmeside osv. Jeg meldte mig for at blive bedre til fortælling i konfirmandlokalet, og det har bestemt båret frugt, jeg fortæller på livet løs! For øjeblikket har jeg tre konfirmandhold, og jeg oplever, at selv de mest urolige konfirmander ved fortællingen falder ind i sig selv og lytter. Det er både for dem og mig selv en mægtig positiv erfaring, fordi de ofte har så svært ved at koncentrere sig, men fortællingen har noget, som ikke kan erstattes af andet, og det er en fantastisk opdagelse midt i denne digitale verden, som har gjort de unge så adspredte.

Jeg synes, I har fundet interessante foredragsholdere og fortællere. Hvis jeg skal fremhæve nogle må det blive Heidi Dahlsveen, Lene Vestergaard, Erik A. Nielsen og Lise Marie Seidelin. Også Ann-Mai-Britt Fjord var en fin fortæller. Derimod var jeg ikke begejstret for Hans Otto Jørgensen. Han havde en direkte ubehagelig tilgang til nogle af deltagerne. Jeg brød mig ikke om hans form.
De øvrige, jeg ikke har nævnt, traf jeg ikke, da jeg ikke var med på kurserne. De daglige bevægelse- og sangøvelser var også et fint indslag. Det er vigtigt, at også højskolesangbogen benyttes flittigt.

Og så har det været meget inspirerende at træffe jer to, den største ros tilfalder jo jer, som har taget initiativ til Fortælleakademiet. I har skabt et godt program og en fin stemning, og det har været en dejlig oplevelse at se, hvordan den faste kerne er vokset mere og mere sammen. Vi vil forsøge at holde kontakt. Der findes ingen fortællekreds i Sønderjylland, så når jeg en dag forlader arbejdsmarkedet, er det ikke utænkeligt, at jeg vil forsøge at oprette en sådan – og da vil det være fint at bevare kontakten til jer og til den øvrige kreds. Vi er jo blevet gode venner ☺

Evaluering af Fortælleakademiet, gennemgående kursist / Modulist

Heidi Dahlsveen (modul 1) var fantastisk og en stor inspirator for mig. Det ville have gavnet, hvis hun var kommet på et senere modul, hvor kræfterne ikke skulle bruges på alt det nye også (holdet, procedurer, det sociale).
Nick Hennessey (modul 3) er også en fantastisk underviser - og utrolig levende
Lene Vestergård var også spændende, måske mest fordi vinklen/metoden her var helt anderledes.
Jeg var også glad for de personlige fortællinger og tror, det er vigtigt at have dem med (modul 2).
Også for de små paraplyfortællinger (modul 4) - spændende for mig med nærheden, da jeg oftest har fortalt for store forsamlinger og nok er tryggest ved det.

Det betyder ikke, de andre var "dårlige", men disse har gjort størst indtryk på mig. Det er altid svært at se, hvor meget man selv har lært - det er ofte lettere at se de andres fremgang. Jeg tror, det for mig ofte har været noget med at blive udfordret, at se andre, at få ideer samt at blive tvunget til at "gøre noget ved det". Det sidste har især de ekstra moduldage været med til.
Derudover er jeg enig i, at én underviser pr. modul - udover Else og Ingrid - er fint. Der har været forskellige udtalelser ang. sangene og dansene. Nogen har udtalt, at de kan springes over, hvis tiden er knap. Jeg er helt uenig, men det tror jeg, I ved. Har jo selv undervist i mange år og ved, at netop dét er limen, der får holdet (og den enkelte deltager) til at hænge sammen.

Så har jeg været utrolig glad for de ekstra moduldage - det er faktisk hér, jeg har "gjort mig mest umage" - glad for kritikken og for nærværet.

Jeg har fortalt (og jeg husker faktisk ikke det hele): Dronning Dagmar, Slædefart (folkeeventyr), Offer + Soldaten og Pigen (noveller af Martin A. Hansen), Små historier som Myggen, Familiedrama, Englebutikken (Paraplyhistorierne), Hvordan døden kom ind i Verden (Australsk myte), Den lille pige med Svovlstikkerne, Egne fortællinger (3) Hugormen, Knallertturen, Koen. Havde også en fortælling v. Hans Otto Jørgensen, men har glemt, hvilken det var.

Jeg har brugt fortællingerne i mit job som højskolelærer (ganske kort, men havde fortalt som efterskolelærer i 20 år før kurset), har indflettet flere og flere i mine foredrag v. LOF i Toftlund og har fortalt for børnene på børnehjemmet - har været hjemmelærer de sidste 3 uger og startet hver dag med en fortælling (bla. Skatteøen).
Jeg har meldt mig ind i FIDA og Vestjyske Fortællere og har fortalt til et af møderne og skulle have fortalt Glasskabet (novelle af B. S. Ingemann) til Rådhusfortællinger i Holstebro, som dog blev aflyst pga. Corona.
Arbejder på noget samarbejde med Ferdinand, men lige nu kan vi kun maile sammen, så det er gået lidt i stå. Vil også arbejde på at få lavet en hjemmeside - det er også gået i stå pga. Corona.

Puh, nu har jeg vist ikke mere på hjerte i denne omgang. Jeg glæder mig til vi ses igen!

Evaluering af Fortælle Akademiet, gennemgående kursist / Modulist

Det er en fantastisk rejse vi er på sammen med Jer og gæstelærerne. Meget meget spændende og givende. Hvis jeg laver en tidslinje for mig selv vil det stå som en særlig periode.

Den ekstra moduldag betyder alt. Det at der er god tid til os alle - at det at høre vores historier er målet med dagene - at vi har en historie med og vi har mulighed for at fortælle med god tid og luft omkring os, betyder utrolig meget. Jeg er selv overrasket over den betydning det har og har haft. Vi er i en lille gruppe der kender hinanden rigtig godt og det er også med til at gøre det specielt på en rigtig god måde.

Turene til Nr. Vosborg og fortælling ude på fårefarmen med Nick Hennessey - og vi har også lavet noget på højskolen - er også med til at gøre forløbene til noget helt unikt. Vi øver os, men kommer også ud og prøver noget af.
Jeg opfatter det hele som øvelse og prøver nogle ting af - særlig sammen med Lene Vestergård tog jeg de elementer med i min historie som hun fortalte om. Det blev den længere af og det var nok meget kedeligt for Jer at høre på. Jeg havde brug for at prøve noget af og fik også en fornemmelse af hvordan jeg kan gøre det. Jeg opfattede det som et værksted.

Kære Ingrid og Else.
Tusind tak for endnu et fantastisk modul på fortælle akademiet. Det var ikke mindre end fantastisk. Jeg er så glad for at jeg har været deltager.
Så vil jeg bare ønske jer nogle dejlige dage. Pas nu på Jer selv også. I gør et enormt stykke arbejde for os - føler jeg - det kommer man ikke sovende til, jeg er meget taknemmelig. Kærlig hilsen

Evaluering af Fortælle Akademiet, gennemgående kursist / Modulist

Her er mine tanker om Fortælleakademiet og det forløb, jeg har været igennem.

Jeg kan huske, at plakaten for Fortælleakademiet hang på mit lærerværelse, og lige med det samme, da jeg så den, vidste jeg, at dét skulle jeg med på. I første omgang betalte skolen for 1. Modul, og efter det meldte jeg mig på alle resterende moduler, og skolen betalte.
Angående krop og stemmetræningen, har det været ok at se på, og nogle gange lidt kedeligt og for langt. Jeg har haft muligheden for at lave mit eget, det er ikke noget, jeg kommer til at bruge selv, bortset fra lidt stemmetræning.
Jeg har været glad for jeres kompetencer og fornemmelse for feedback, når vi har arbejdet. Jeg har fået støtte og inspiration i samtaler med jer.
Jeg har været meget glad for den faste gruppe af gennemgående kursister. Det har været en tryg og støttende gruppe, som har nydt og udfordret hinandens fremskridt og udvikling.

Modulerne:
1. Heidis undervisning var en fuldstændig ideel undervisning for mig. Præcis, detaljeorienteret, passende doser af nyt stof og masser af øvelser. Stor afveksling. Hvor var det fantastisk! Jubi!!!
Jeg blev opmærksom på muligheden af at trække folkeeventyr "frem" til nu ved at flette nutidige genstande og begreber ind. Noget jeg hele tiden arbejder med stadigvæk.

2. Dette modul var ikke rigtig min kop te. Hverken Hans Otto Jørgensen eller Kari Brinch ramte mig med deres undervisning.
Kari opfordrede os til at bede om feedback i de pauser, der var, og det gjorde jeg og det hun havde at sige var: Dine støvler knirker. Det synes jeg er uprofessionel feedback.

3. Dette modul var meget inspirerende. Nick havde stort overblik og mange virkemidler. Jeg fik på dette modul mod til at bruge sange i mine fortællinger og gør det så ofte, jeg kan slippe af sted med det. Nick taler et meget let forståeligt engelsk, og jeg havde ingen problemer med at følge ham.

4. Intimfortællinger var et nyt felt, og jeg har brugt både fortællerøret og historier under paraplyen siden. Jeg husker det som om sproget blev lidt af en forhindring på dette modul. Der var også meget mere stemmetræning end jeg kunne nyde.

5. Modul. Jeg kan ikke huske så meget fra dette modul. Harmonikafortællingen om aftenen var sjov. Jeg blev overvældet af at det med helende fortællinger er så stort et felt. Det var dejligt at blive opmærksom på. Og jeg fik lavet min hævnfortælling og det helede!

6. Modul. Arbejdet med at placere genstande i sit imaginære fortællerum var udviklende for mig. Tænk at jeg led af 'venstreneglect'! Fedt at finde ud af. Jeg kunne rigtig godt lide processen med at blive ved at gentage den samme sekvens og optimere den. Også dette modul har sat umiddelbare spor i mine fortællinger.

7. Modul. Lange dage med foredrag er ikke noget for mig. Beklager. Jeg synes at han (har glemt navnet) var sød og hyggelig, men det var meget for langt for mig.
Og jeg tror ikke, jeg havde fået læst ordentligt på oplægget. Jeg var meget i tvivl om hvilken historie, og hvornår det var den ene eller anden historie. Jeg havde nok ventet at få præsenteret flere historier og mere om traditionen. (skal lige nævne, at jeg var væk hele torsdagen, så måske skete det der.) På dette modul savnede jeg lidt effektivitet.
———————
Generelt har jeg godt kunnet ønske mig mere tid til at fortælle for hinanden, jeg har flere gange følt mig under en del pres, for at komme med for lange historier, men det er lange historier jeg arbejder med... og nogle gange synes jeg ikke, der har været tid, ro og koncentration nok til at evaluere på hinandens historier. Jeg ved både fra mig selv og flere af de andre, at vi har brugt meget tid på vores hjemmearbejde, og at vi meget gerne vil gro af noget feedback. Måske kunne rækkefølgen byttes rundt, så vi fortalte først og dansede sidst. Jeg synes, det har været værdifuldt og inspirerende at høre om hinandens udvikling siden sidst.

Jeg har ikke set det som en fordel, at der har været så mange nye på de forskellige moduler. Optimalt ville jeg gerne have været de samme hele vejen, og det er nok ikke realistisk, - men så færre nye. Jeg synes en del af flowet blev tabt, når der var alt for mange nye, det blev nemt lidt tungt.

Jeg har også brugt forløbene til at knytte kontakter og få afsæt til videre arbejde.
Tak for 'omhændertagen'(dejligt ord, som ikke findes) og blik for mig, både i nuet og som udviklingspotentiale.

Jeg har været meget tilfreds med at gå på Fortælleakademiet. Jeg synes, det er en storslået ide og hvor er det godt, at I har virkeliggjort den, og jeg vil glæde mig til at komme til flere dage/ uger/ forløb.

Evaluering af Fortælle Akademiet, gennemgående kursist / Modulist

Fortællinger
Odysséen: Fortalt for gruppen
Sommerfuglen: Fortalt for gruppen og under paraplyen
Historien om min islandske sweater: Fortalt for gruppen
Fortællingen om den gang Grisling var helt omgivet af vand: Fortalt for gruppen, for højskolen og åben fortælle cafe på højskolen
Storke historien: Fortalt under paraplyen
Da englebarnet fik sin første tand: Fortalt for gruppen
Den lille pige med svovlstikkerne: Blev aldrig fortalt men jeg gennem arbejdede den
Gåsepigen Fortalt for gruppen
Den Samaritanske kvinde: Fortalt for gruppen og til fortælleforestilling i kirken med Fortælle Akademiet.
Hvorfor har hajkød så skarp en lugt? - endnu ikke fortalt

Folkeviser:
En pige vandred: Sunget for gruppen og brugt i *Odysséen*
Ramund Sunget for gruppen
Maria Magdalene Brugt i fortælling om *Den Samaritanske kvinde*

Fortællinger og sange til under paraplyen på Nørre Vosborg og på Vestjyllands Højskole:
Prinsessen på ærten, De tre bukkebruse, Rødhætte, Sommerfuglen, Storke historien
Sange til under paraplyen: Blot slentre gennem regn
En pige vandred
Den aller sidste dans
Summer time

I hvilken udstrækning har du brugt dine nye erfaringer og viden i dit sædvanlige arbejde?
Fortælling er blevet en del af mine tanker og idéer, efter at have deltaget fast på Fortælle Akademiet. Finder jeg en fortælling, jeg synes om, gemmer jeg den. Jeg møder af og til noget på min vej, som jeg finder inspirerende og giver mig idéer til evt. fortælle forestillinger jeg gerne vil arbejde med på et tidspunkt.

Har du selv henvendt dig til institutioner o.lign. eller skabt dine fortællejobs på anden vis.
Nej, endnu ikke, men jeg føler mig ret godt klædt på til at starte op som fortæller, jeg venter bare til at det er mere passende i mit liv.

Har du opsøgt / meldt dig ind i foreninger, fortællekredse o.lign. som arbejder med mundtlig fortælling og evt. involveret dig i bestyrelser, arbejdsgrupper o.lign.
Nej, endnu ikke men det er en del af min plan på længere sigt.
Det havde været godt at gøre, imens jeg gik på fortællekurset, for jeg synes der har været rigtig god mulighed for at spare og tale om udfordringer, men på den anden siden føler jeg mig godt klædt på til at gå i gang efter at have hørt om erfaringerne, min gruppe har talt om og oplevet.

Emner og undervisere.
Nick Hennessey: Jeg synes, han havde en enormt inspirerende musisk tilgang til fortælling og sprog og jeg ville gerne lære mere på den måde. Jeg kunne godt tænke mig at han kom igen, for jeg synes, hans stof var så stort og krævede meget mere tid og øvelse end det vi havde. Måske kunne man overveje at have den samme gæstelærer to gange i træk, så vi kunne komme mere i dybden med et bestemt emne.

Lene Vestergård: Hendes masterclass undervisning gav mig meget, både den tid jeg var på, men så sandelig også når de andre var på. Det har jeg været enormt glad for. Det var også enormt inspirerende at se hendes en-mands fortælleforstilling, da det virkelig viste en ny måde, jeg også kan bruge fortælling på.

Caroline Pizarro og Luis Alonso: De havde et skønt håndterbart program og håndgribelige værktøjer. Her følte jeg, at vi fik arbejdet rigtigt og grundigt med tingene og følte jeg fik meget jeg kunne tage med videre. Det var virkelig godt planlagt ud fra den tid vi havde.

Emner: Healende fortællinger - Liv og fortællinger - Fortællingens musiske og poetiske elementer - Fortællende teater - teatralsk fortælling.

Jeg kunne godt tænke mig, at dykke mere ned i helende fortællinger. Noget som tager udgangspunkt i Ingrids oplæg om helende fortællinger og eventyr, men hvor vi har mulighed for at gå mere i dybden.

Moduldage:
Jeg er sindsygt glad for den ekstra modul dag. Jeg synes, det er den helt ideelle måde at skabe en gruppe på som både består af en kerne og nye deltagere. Jeg er glad for at være på højskolen i 5 døgn. Jeg synes 4 var lidt. Det er langt at tage fra København og kan være ret dyrt, så når jeg kommer, vil jeg gerne have nogle dage i streg. I de første par moduler, tog det mig lidt tid at vænne mig til alt det nye på højskolen, så derfor ville jeg også føle det meget kort med de 4 døgn. Jeg oplever også, at det tager noget tid før jeg rigtig kommer i gang med arbejdet og kan hengive mig til fordybelse, og derfor synes jeg også at 4 døgn er for lidt og jeg vil gerne have mere. Jeg ville gerne være der en hel uge ;-).

Jeg havde en rigtig god oplevelse i med vores fortælleforestilling i kirken. Det var inspirerende at være med i sådan en proces. Jeg synes, også der gik en del tid med det. Jeg er godt tilfreds med, at vi varierer fra gang til gang med hvor meget tid vi bruger på præstation og præsentation. Nogle gange bruger vi meget tid og andre gange mindre tid.

Jeg kunne godt tænke mig at få mere fortælleerfaring igennem akademiet. F.eks. kunne man aftale et par steder (f.eks. skoler, plejehjem, kirker) hvor vi kommer ud i mindre grupper og fortæller og bagefter taler om oplevelsen og måske har optaget/filmet det og taler om det vi ser og hører. Jeg ved godt vi kunne opsøge erfaring selv, men det kunne også være trygt og godt at gøre det i forbindelse med akademiet, især hvis der kom feedback efterfølgende på optagelsen. (Man skal ikke se det hele, men bare starten eller den der har fortalt, kunne selv vælge 2 minutter at vise frem og så kunne vi give feedback på hvad vi så. - idéen er ikke helt gennemtænkt.)

Evaluering af Fortælle Akademiet, gennemgående kursist / Modulist, april 2020

På fortælleakademiet har jeg arbejdet med og fortalt følgende historier:
Det sidste blad (O.Henry)
Ildfuglen
Den modige konge
Prinsen med æselørerne
Smuglerens hemmelighed
Halfdan, som ingen historie havde
Bidronningen (Brdr.Grimm)
I pagt med fanden (E. Tang-Kristensen)
Simurghen
Egne historier: En overnaturlig begivenhed, Vågenatten, Metamorfose
Ballader: Ramund hin Unge, Dronning Dagmars død, Bøhmerlands dronning

Jeg har fortalt for børnehavebørn (12 - 18 børn), ved Rådhusfortællingerne i Holstebro (20- 35 voksne), på biblioteket i Skjern (15 voksne), ved fællesspisningsarrangementer (8-12 deltagere, blandet), i fortællekredsen "Vestjyllands Fortællere" (8 - 15 deltagere).

Brug af nye erfaringer: Jeg har især arbejdet med: hukommelsesteknikker (landkort, tegneserie)
skyggebevægelser, rumfornemmelse, "kameravinkel"
stemmeøvelser
brug af musikinstrumenter

Aktiviteter og nye sammenhænge:
Jeg har selv henvendt mig til institutioner,
Jeg er medlem af Vestjyske Fortællespor og FIDA
Jeg er blevet bestyrelsesmedlem af "Vestjyske Fortællespor"

Evaluering af Fortælle Akademiet, gennemgående kursist / Modulist

Jeg har deltaget i alle modulerne - det sidste jo først til november.

Noget af det der er vigtigt for mig, er at jeg er blevet bevidst om, at jeg IKKE er en "traditionel" fortæller, som tager rundt og fortæller i sognegårde o.lign. Men at jeg vil bruge fortællingen i mit sorgarbejde i Landsforeningen Mistet Barn.

Jeg blev meget inspireret af Heidi, efter at have oplevet hendes fortælling på Nr. Vosborg. Efterfølgende talte jeg med hende og hun gav mig nogle tip til hvordan jeg kunne komme i gang med min fortælling om "Mine to døde sønner". Jeg har fået mod til at fortælle dele af min fortælling, dels på modul 2 og 3. Her fik jeg feedback som jeg kan gå videre med.

Jeg har fået lyst til at læse om Evald Tang Kristensen.
Jeg har lært en hel masse gode og sjove opvarmningsøvelser samt skønne ballader og sanglege.
Jeg har fået mod til at stå frem foran en forsamling, indtage rummet, tage ordet og "være på".

Det har betydet meget for mig at være en af modulisterne. Vi har et helt særligt fællesskab hvor jeg føler mig tryg og godt tilpas. Her er plads til både gråd og grin. Vi er som en lille familie når vi er sammen.
Noget at det der også er vigtigt for mig er at jeg har fået den støtte fra jer jeg har haft brug for.

Fortællinger jeg har arbejdet med:
Rumleskaft - folkeeventyr
Julegåsen- Jørn Riel - skrøne
Den store bølge - fortælling om fællesskabsfølelse
Krokodillebroderen - fortælling om fællesskabsfølelse
Min personlige fortælling om "Mine to døde sønner"- 2 dele
Min personlige fortælling " Jeg tog en uddannelse"

Steder jeg har fortalt:
FairBar i Århus, fortællecafé
Trøjborg beboerhus
Møllevangskirkens Sognegård sammen med Kirsten D.G.
Fredenskirkens Sognegård sammen med Kirsten D.G.
Til julefrokost i min familie samt på en større familielejr.

Fortællejobs hvordan???
Jeg blev kontaktet om jeg ville fortælle i Trøjborg beboerhus for en lille gruppe "flippede kunstnere"
Fortælleværkstedet under "Fortællere I Østjylland" stod for decembers fortællecafé på FairBar
Jeg blev inviteret til at være med i Møllevangskirken
Jeg henvendte mig selv til Fredenskirken
Jeg tilbød selv at fortælle i min familie samt på lejren

Jeg er medlem af "Fortællere I Østjylland" og har været det siden januar 2018 og er kommet på Fortælleværkstedet én gang om måneden, ledet af Inger Lodberg.

Jeg har meldt mig ind i Landsforeningen "Mistet Barn", hvor jeg er blevet kontaktperson i Århus. Her har jeg bl.a. stået for en foredragsaften i Fredenskirken med Esben Kjær, der holdt foredrag ud fra sin nye bog "Døden - en overlevelsesguide".
I efteråret startede jeg en sorggruppe med 7 forældre der alle har mistet et barn. I min rolle som kontaktperson går jeg med nogle tanker om at arrangere caféaftener hvor jeg kan bruge fortællingerne.

Det var det:-) og kærlig hilsen

Evaluering af Fortælle Akademiet, gennemgående kursist / Modulist

Jeg har arbejdet med folkeeventyrene Pjaltehætte og Den nedtrampede ager. Jeg har arbejdet med H. C. Andersens Historien om en Moder. Grundtvigs version af folkevisen Jeg gik mig ud en sommerdag at høre, som jeg skabte en fortælling over. Jeg har arbejdet med historien om Kain og Abel. Derudover har jeg arbejdet at skabe en krops-fortælling om vrede med inspiration fra fortællingen om nornerne fra Nordisk Mytologi.

Op til nogle af moduldagene har jeg fortalt for nogle folkeskoleklasser - både for de helt små i første klasse og de lidt større i 5. klasse. Jeg har fortalt en historie på dansk på "Mix Up festival" i Paris, hvor jeg fik et residency sammen med andre unge.
Derudover har jeg primært fortalt på Fortælle akademiet, hvor vi både har fortalt for et større publikum - fx på Nørre Vosborg Fortællefestival, på Lystbækgård og i en kirke, hvor vi fortalte brudstykker af bibelhistorierne som prædiken. Vi har også fortalt i de helt intime fortællerum, fx under en paraply for kun en enkelt person.

Jeg har brugt kurset som en del af min uddannelse som scenekunstner og brugt det meget fx i forbindelse med at skabe forestillinger.

Jeg har ikke på nuværende tidspunkt forsøgt at få fortællejobs, men jeg føler mig godt klædt på til at opsøge fortællejobs i det hele taget efter Fortælle Akademiet og kunne godt tænke mig at komme ud og fortælle noget mere fremadrettet.

Jeg er medlem af FIDA og sidder i "Månedens fortæller"- udvalget under FIDA. Og det går ud på at finde og udnævne "månedens fortæller", som skriver et fortæller-selvportræt, som jeg lægger op på FIDA's hjemmeside.

Jeg er ved at planlægge et fortællemodul for unge mennesker sammen med Martina Pisciali, en fortæller fra Italien jeg mødte på Mix Up festivalen i Paris. Sidste sommer begyndte vi planlægningen og gik rundt i bjergene i Italien et par dage og udvekslede fortællinger og lavede program. Vi kalder det "Fortællinger for verden", fordi kurset handler om at finde frem til de fortællinger, som vi brænder for og som vi synes er vigtige at fortælle i den verden vi lever i.

Evaluering af Fortælle Akademiet, gennemgående kursist / Modulist

1 Hvilke fortællinger har du arbejdet med og fortalt i løbet af den tid du har været en del af undervisningen og moduldagene?

Den kloge karl (folkeeventyr fra Evald Tang Kristensen, genfortalt form fra bog)
Nikodemus-historien (bibelfortælling fra Johs. 3 /7 – en ældre fortælleprædiken jeg bearbejdede (min egen)
Den persiske hane (julehistorie af Elof Westergaard)
Ildfuglen (eventyr, fra Nick Hennesy – genfortalt for venner mm)
Romanen *Orgelbyggeren* af R. Åsbacka. Jeg indledte de to halvdele samt afsluttede med et vers af "Kærlighedssang ved et tab", af Jens Rosendal. Sunget af mig alene.
Bibelhistorie: Skabelsen frem til Noas landing + fællessang "Med Højskolesangbogen i bagagen"
Hading Saxos helt *(myte)* med fællessang (Fortællingen er ikke så kendt; frit fortolket af mig – sat i samspil med 4-5 udvalgte tematiserende sange fra Højskolesangbogen)
Har planer om fortælling + fællessang om Thorvald Aagaard (komponist af folkelige sange)

2. I hvilke sammenhænge har du fortalt for et lille eller stort publikum?
Jeg har fortalt for mine børn og for min mand; for få venner.
For konfirmander (ca. 20-25 personer),

til sogne/kirkearrangementer (20-50)
for et hold højskolekursister på Rødding Højskole (over 100)

3. I hvilken udstrækning har du brugt dine nye erfaringer og viden i dit sædvanlige arbejde?
Jeg har i høj grad taget ved lære af fx:
opbygningen af fortællingen (modul 1)
Brug af rim, rytme, sang – (modul 3)
Brug af krop, gestik etc. (modul 6)
Pauser!
Kropslig-fysisk forberedelse
Desuden har jeg løbende fået meget mere mod og selvtillid.
Jeg har fortalt i mange år, også romaner. Der kom en pause på flere år. Nu har jeg fået mod på at genoptage disse, som jeg kan forbedre med det tillærte: tilgang, forberedelse, opbygning, kropsbrug etc.

Stor tilfredshed med, at vores forskelligheder hele tiden er blevet fastholdt/rummet samtidig med at vi har kunnet rykke os. Vi er ikke blevet "modelleret" ind i én fortællertype. Det er godt - og afgørende.

4. Har du selv henvendt dig til institutioner o.lign. eller skabt dine fortællejobs på anden vis.
Via ny hjemmeside samt tilhørende FB-side har jeg siden maj 2019 blandt mange kolleger, venner og bekendte "udbredt budskabet" om mine fortællinger.
Her i coronatiden har jeg bemærket øget besøgstal på Fb-siden.
Uddelt nyproducerede visitkort generøst.
Taget kontakt til udvalgte kolleger/pastorater (5-8 stk, mest uden resultat).
Kontakt til jyske grundtvigske valg/Frimenigheder samt ditto højskoler. Det har givet et lille, men måske lovende udbytte.
Opdaget muligheder tilfældigt, eller opsøgt –fx: det lokale bibliotek, Strikkeaftener, mindre kultursteder i det jyske.
Optaget på www.Foreningsforedrag.dk som fortæller og fortæller/foredragsholder, FOF-Aarhus' side.

Jeg har øjnene med mig hele tiden; forsøger at se muligheder. Er blevet mere modig med at promovere mig selv. Sætter også en god pris, for fortællere skal agte sig selv; At fortælle er et stort arbejde.
Fået mod på at kombinere fortælling/foredrag og arbejder langsomt og støt hen mod et sådant om islandsk litteratur.
5. Har du opsøgt / meldt dig ind i foreninger, fortællekredse o.lign. som arbejder med mundtlig fortælling og evt. involveret dig i bestyrelser, arbejdsgrupper o.lign.
Meldte mig straks ind i FIDA (fortællere i Danmark), derigennem etableret flere kontakter til andre fortællere. Blev månedens fortæller marts 2020.
Også indmeldt i Fortællere i Østjylland. Var pga. fuldtidsarbejde ikke særlig deltagende ved arrangementer i 2019, men nu er jeg kommet i bestyrelsen.

6. Har du gjort noget helt andet, som har relevans i denne sammenhæng?
Fællesskabet med andre fortællere er meget givende, jeg har fundet en masse via Fb og jeg udbreder meget af det gode, der er sendt på Fb-fladen her i Coronatiden

7. Jeg glemte at tilføje noget vigtigt:
Det tillidsfulde rum, som opstod fra begyndelsen (modul 1) mellem jer og os fortællere: Den frihed der opstod og rum (mentalt og praktisk) til at turde prøve sig selv af og komme ud over kanten.
Mine egne personlige kvababbelser, som blev mødt og rummet.
De venskaber der spirer frem i det rum, der opstod.
Hjerteligheden, latteren, venligheden.
Det kunne man ikke sige sig selv.

Vi modulister blev til Akademister - også et udtryk for samhørighed og fællesskabet!
Tak de damer! :-)

Evaluering af Fortælle Akademiet, gennemgående kursist / Modulist.

Jeg har bl.a. fortalt: Kraka, Ildfuglen, Fyrtøjet, Tiden (Sneglen), Bølgen, Den trojanske hest (optakt til Odysseus), Skiftestolen, Jens Langkniv, Forskellige Jeppe Åkjær-sange, omskrevet til fortællinger, Solen og Nordenvinden.

Jeg har flere gange fortalt Egne personlige historier.
Afholdt fortælle-seancer med små børn under fortælleparaplyen med korte hjemmelavede historier
Den rige Jens Andersen og brigader Halling (Holtegaards historie)
Fortælleshows for børnehavebørn (sammen med kollega): Skrubtudsen, Ali Baba, Fjerten

Jeg har fortalt
på Hjørring bibliotek for både små og større forsamlinger, i forbindelse med mit arbejde
i private sammenhænge
i vores lokale egnssamling
til møder/generalforsamlinger

Jeg har i høj grad brugt mine nye erfaringer og viden i mit daglige arbejde på Hjørring Bibliotek, bl.a. afholdt interne kurser i fortælleteknikker m.m.
Via biblioteket tilbyder vi nu fortælling til førskole-institutioner og skoleklasser.
Generelt er fortælling blevet så stor en del af mit almindelige arbejde, så jeg måske ikke er så bevidst om, hvor meget det fylder.

Vi er nogle stykker, der har startet **en lille lokal fortællekreds**, der samarbejder med lokale kulturinstitutioner på vores initiativ.

Evalueringsnoter Fortælleakademiet

Tid	Undervisere	Egne noter
Modul 1 3.-7. sept 2018	Mundtlig fortælling, lokal og global. Fortælleteknik og genrer.	For mig handlede det om efteruddannelse – betalt af min arbejdsgiver. Helt vildt spændende at komme på Højskole for første gang i mit liv – manglede lidt introduktion til, hvordan man generelt gebærder sig på en Højskole, regler, spisetider osv.
	Heidi Dahlsveen	En helt igennem fantastisk underviser med stor autoritet, fantastisk viden og udstråling. Super dygtigt formidlet stof – en god blanding mellem teorier og praktik. Bør helt klart gentages
Modul 2 7.-1111 2018	Skønlitteratur i mundtlig form. Nye mundtlige fortælleformer	Et meget relevant emne i forhold til mit job på biblioteket
	Hans Otto Jørgensen	Efter min personlige mening var HOJ ikke relevant, da det handlede alt for meget

		om at skrive og de færreste på holdet skrev egne ting. HOJ var ikke forberedt på niveauet og havde svært ved at omsætte vores tanker til fortælle-stof.
	Kari Brinch	Fantastisk levende formidler, der gav mig mange idéer til at arbejde videre med eventyrfortælling. Skøn energi og stort overskud. (Jeg var desværre ikke med lørdag og søndag)
Modul 3 23.-27. januar 2019	Fortællingens lyd og rytme – de musiske og poetiske elementer i mundtlig fortælling	Det bedste af alle modulerne. Fantastiske oplevelser med hinanden – leg med sang, musik, rytme og sammenblanding af det hele. Forventningerne blev indfriet til fulde.
	Nick Hennesy	Charmerende formidling på et lækkert let forståeligt engelsk. Dygtig underviser med stor lydhørhed og fornemmelse for vores niveau, behov og ønsker. Yonda og Ildfuglen er allerede blevet klasiskere i gruppen endnu før kurset er slut. Mange af os glæder os til at genhøre/se Nick på Nr. Vosborg til efteråret. Bør helt klart gentages
Modul 4 10-14. april 2019	Fortællerens rum. Scenisk bevidsthed og kontakt til publikum	Det at skabe et rum er vigtigt – et godt emne. Overskriften levede ikke helt op til det, vi fik med…
	Caroline Pizzaro og Luis Alonso	Et par søde og meget dygtige mennesker, men formidlingen haltede. Det var sjovt at lave en fortælleparaply og et fortællerør, men der gik for lang tid med det. Flere øvelser og mere teknik med paraplyen ville have været godt. Jeg har efterfølgende brugt både paraply og rør men i en selvopfundet sammenhæng. Det fungerer virkelig godt sammen med små grupper af børn.
14.-15. september	Nr. Vosborg fortællefestival	Det var spændende at prøve at fortælle for andre ”på slap line” og det fungerede godt med vores paraplyer – jeg var desværre ikke med til moduldagen.
Modul 5 16.-20. sept.	Fra liv til fortælling	At bruge sine egne historier til at skabe en fortælling er både meget personligt og meget lærerigt, men kræver en stærk personlighed og integritet.
	Ann-Mai-Britt Fjord	AMB var dygtig til at balancere de personlige og meget tunge beretninger med gode råd og lettere opgaver. Måske bør man i introduktionsteksten gøre opmærksom på, at det KAN blive meget personligt. Jeg syntes, det var supergodt,

		men valgte selv en lidt distanceret fortælling, for ikke at blive alt for sårbar. AMB var meget inspirerende og levende i sit både meget professionelle element (musikken) men også når hun viste sin vestjyske side med humor og lune glimt i øjet. Må meget gerne gentages.
Modul 6 13.-17. nov. 2019	Fortællende teater – teatralsk fortælling	Balancegangen mellem teater og fortælling er meget fin – spændende at lære mere.
	Lene Vestergaard	Stortartet eksempel på at fortællende teater kan gøre meget. LV er meget dygtig – også til at undervise. Kunne ønske at vi havde haft mere tid sammen med hende og lavet flere øvelser. Det er også lærerigt at se på andre, men vi lærer jo forskelligt og det er nogle gange rart, når det veksler. LV var god til at tage en detalje og gøre det klart, hvor vigtigt hver eneste bevægelse var. Hendes egen forestilling var virkelig god. Hun bør helt klart gentages.
Modul 7 22.-26. januar 2020	Myter og religiøse fortællinger. Mellemøstlige mundtlige traditioner	Overskriften for dette modul var speciel. Afskrækkende og tiltrækkende. jeg er ikke speciel religiøs, så jeg var meget spændt på, hvad jeg ville få ud af det.
	Erik A. Nielsen	Et højtravende indspark, der krævede at man holdt ørerne stive. Når man ikke er superbibelkyndig, var det svært, men både spændende og inspirerende. Man må jo hver især bruge det, man kan. Vi fik da lavet en sjov "vand-fortælling"… Behøver ikke at blive gentaget…
	Lise Marie Seidelin Nedergaard	Skøn og levende kvinde med masser af gode historier i sit levende sind. Stor viden om mellemøsten og fortælling – lækker udstråling og positiv tilgang til kursisterne. En smule ustruktureret og let at lede på afveje i diskussioner… Men bestemt værd at gentage.
Modul 8 22.-26. spri 2020	Levende formidling, fra faglig viden og erfaring til mundtlig fortælling	

Om modulerne:
Generelt synes jeg at man i introduktionsteksten til hvert enkelt modul skal gøre mere klart, hvad det enkelte modul kommer til at handle om. Når man ikke har så stor erfaring som fortæller, kan det være svært at vide, hvad man kan bruge det til eller hvilke moduler, der er relevante. Det er jo ikke sikkert at alle er så heldig som jeg, og får alle 8 moduler betalt.
Underviserne:
De fleste af underviserne er dygtige, kompetente på deres områder, men ikke alle var lige gode til at formidle deres viden til en blandet flok fortællere. Vi er jo ikke en homogen gruppe og har meget forskellige

baggrunde. Mine favoritter var (i kronologisk orden) Heidi, Kari, Nick, Ann-Maibritt, Lene (- og så glæder jeg mig til at møde Lena Bjørn på modul 8)

Tid:
For mit vedkommende er det ikke særlig godt, at kurset går ind over weekenden, da jeg er "på arbejde", når jeg er på kursus. Når jeg bruger lørdag-søndag på kursus er det min egen tid og det passer meget dårligt sammen med mit privatliv at være væk i weekenden. Jeg ville absolut foretrække et kursus mandag-fredag – moduldag eller ej…

Moduldagen:
Det har været meget givende at mødes med "de kendte" (fra nu af kendt som Akademisterne) i et trygt forum, hvor man kan få feed-back på et problem eller en opgave, man arbejder på. Her er det muligt at teste og spørge, snakke og udveksle erfaringer på sammme måde som med gode gamle skolekammerater, der har samme baggrundsviden. Moduldagen har været god – plads til hinanden, men husk at vi alle sammen gerne vil fortælle og der skal være mest plads til det.

Ud af huset:
Det er altid rart at få noget praktisk erfaring, men det kunne lige så godt foregå på Højskolen, så der ikke går tid med transport, planlægning m.m. Det er svært at sammensætte et program med så mange forskellige fortællere og jeg synes, der går uforholdsmæssig meget tid, når der skal sammensættes en fælles fortælling. Det skyldes både de mange individuelle meninger, den legende form og den rollefordeling, I har valgt på kurset. Der bliver simpelthen for meget snak og ALT for meget ventetid på at alle skal høres og sige deres meninger.

Else og Ingrid:
I to skønne ildsjæle, der har opfundet dette fantastiske kursus: Tak for jer! I er både dygtige, kompetente og inspirerende på så mange, mange områder. Vi suger til os hver gang og har lært SÅ meget på disse moduler. Så meget at vi nogle gange tror, at vi kan alting selv.
Jeg ved godt, at dette er det første forløb og at vi har været en slags "prøveklud", men derfor får I alligevel mine bud på nogle forbedringer: Jeres individuelle rollefordeling på kurserne bør nok være mere klar, så I ikke skal bruge tid på at aftale, hvem der gør hvad. Det skaber en fornemmelse af usikkerhed blandt os, hvilket nogle gange udmønter sig i, at vi selv synes, vi kan bestemme… Tidsstyringen kan der også strammes op på – Det lønner sig at være mere præcis (hvilket Heidi beviste på modul 1: Hun begyndte at undervise kl. 11, hvis hun havde sagt kl. 11, og så måtte de, der ikke var der til tiden, liste ind på plads.) Det kan jeg godt lide. Respekt for andre og ingen tidsspilde. Generelt er der for meget slendrian, og det er vi nok selv ude om – særligt os, der har været med mange gange. Det kan der strammes op på. Godt nok er vi voksne mennesker, men vi er på mange områder ikke bedre end børn, når der ikke er faste rammer/stramme tøjler!!! (Det er jo altid de samme, vi venter på…)
Jeg elsker jeres opvarmningsseancer, og ville ønske, jeg havde tid til at gøre det, hver gang man skal fortælle, men sådan er livet jo ikke altid. Både Elses dansende tilgang og Ingrids mere klassiske krop- og stemme-opvarmning er skønt. Uanset om vi leger træer, bevæger os til trommer eller danser "Marken er mejet"/"Væver vadmel" er det så godt, men… Når vi bagefter bare skal sidde på en stol og lytte til en underviser, er det måske for meget at køre hele repertoiret igennem? Det føles lidt spildt – eller måske bare på det forkerte tidspunkt? Kunne man sprede det lidt ud over dagen, så opvarmningen hang sammen med, hvornår man i virkeligheden skal bruge krop og stemme? Alternativt burde man kalde det morgengymnastik. Jeg har i hvert fald nogen gange følt mig helt klar og optændt, for så efterfølgende at falde sammen og sidde stille i et par timer og tage noter.

Evalueringer:
Jeg har kun været med til evalueringsseancerne om søndagen et par gange, og det er jeg ikke ked af. Jeg synes, det har været en pinlig affære, hvor der ikke evalueres men mere diskuteres og forsvares, hvorfor man har gjort dit og dat. Det fører intet med sig – man kan tage til efterretning, hvad kursister og undervisere har oplevet og enten bruge det eller lade være. En søndag efter en hel uges arbejde, er et

tåbeligt tidspunkt, hvor alle er trætte og gerne vil hjem til familien. Uanset om et EU-tilskud udløses eller ej, må der kunne findes bedre måder at gøre det på.
Evalueringer er til for at blive brugt konstruktivt – enten for at ændre noget, lære noget eller bare konstatere at sådan blev det modtaget. Jeg har udfyldt mit eget skema efter bedste evne og ud fra de notater jeg har taget undervejs, og jeg håber I kan bruge det til noget.
Igen vil jeg gerne rose jer: I har med jeres forskellighed bidraget til, at vi har lært super meget og jeg ville ønske jeg kunne tage alle 8 moduler igen, når I forhåbentligt starter op igen efter sommerferien.

Et lille ønske: Lad de kommende kursister se jeres fortællinger noget før: Vi vidste godt, I var dygtige, men det var en forløsning for mig at se ”Snedronningen” i Ørum og for de andre at se en bid og jeg vil meget gerne se ”Grundtvig og kvinderne” i hele sin udstrækning. Når I selv fortæller, kan vi se, hvad det er, vi stræber efter. I er begge to så dygtige, så ”show – dont tell” Teorierne kommer nogle gange lettere til os bagefter, når vi først har set, hvad vi skal bruge det til.

Med mange varme og kærlige hilsener og i stor taknemmelighed

Fortælle AKADEMIET

Fortælle Akademiet på Højskolen Mors giver dig mulighed for at udvikle dine fortællinger og din fortællestil.

Den 3. februar 2021 begynder et spændende og lærerigt forløb, hvor du kan få redskaber til at bruge mundtlig fortælling i mange sammenhænge, både som formidling og som kunstnerisk udtryksform. Det foregår i et trygt og inspirerende miljø i nogle fantastiske rammer på Højskolen Mors.

Fortælle Akademiet indeholder 8 moduler á 4 døgn over 2 år. Du vælger selv, om du ønsker at deltage på alle 8 moduler eller enkelte moduler, der indeholder lige dét, du har brug for. Pris pr. modul fra 3000,-
De mange spændende undervisere er alle udøvende fortællere.

Du får her en oversigt over alle 8 moduler og på hjemmesiden **www.fortaelleakademiet.dk** kan du efterhånden se udførlige kursusbeskrivelser.

Vi glæder os til at se dig på øen bag havet.

Else Mathiassen
Kursusleder. Fortæller, danser og foredragsholder

Mette Damiri og Nikolai Seidelin,
Forstandere Højskolen Mors

HØJSKOLEN MORS
KULTUR PÅ TOPPEN

KURSUSOVERSIGT

MODUL 1: 3. - 7. feb. 2021

Fortællerens værktøjskasse

Den mundtlige fortællers virkemidler og genrer.
Medvirkende: Ann-Mai-Britt Fjord, Vigga Bro og Else Mathiassen.

Modul 2: 28. apr. – 2. maj 2021

Livsfortællinger

Vi skal vække vores egne historier til live, og arbejde med evnen til at flytte med fortællingen.
Medvirkende: Anne Marie Helger, Peter Larsen og Else Mathiassen.

Modul 3: 1. - 5. sep. 2021

Natur historier

Vi går på opdagelse for at finde naturens stemme. Sammen bærer vi historierne dygtigt frem.
Medvirkende: Georgiana Keable og Else Mathiassen.
Bemærk: Modul X ligger parallelt med modul 3. (se nederst)

Modul 4: 10. - 14 nov. 2021

Myter og religiøse fortællinger

Vi griber fat i den røde tråd på tværs af traditioner verden rundt og får stoffet i bevægelse.
Medvirkende: Lise Marie Nedergaard Seidelin, Grisell Gonzales Bravo og Else Mathiassen.

Modul 5: 2. - 6. feb. 2022

Den nordiske myte og livsfortællingen

Hvordan møder den nordiske myte vores moderne autobiografiske materiale?
Medvirkende: Heidi Dahlsveen og Else Mathiassen.

Modul 6: 4. - 8. maj 2022

Fortællingens lyd og rytme

Vi skal arbejde med de musiske og poetiske elementer i den traditionelle og moderne fortælling.
Medvirkende: Nick Hennessey, Tippe Molsted og Else Mathiassen.

Modul 7: 31. aug. - 4. sep. 2022

Fra tekst til fortælling og bevægelsen mellem det stille intime og det store vilde udtryk

Medvirkende: Jesper La Cour og Else Mathiassen.

Modul 8: 9. - 13. nov. 2022

Kalejdoskopet

Nogle af Danmarks bedste fortællere afholder en-dags workshops i deres speciale. Du kan vælge fire workshops efter din interesse.

Modul X: 1. - 5. sep. 2021

Ungemodulet

Om bæredygtighed. Mest for og til unge.
Medvirkende: Laura Hagen Aagaard, Georgiana Keable og Else Mathiassen.